

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Diplomová práce

Twitter jako nástroj moderní veřejné diplomacie

Případová studie britské královské rodiny

Vladimíra Cajthamlová

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Politologie

Studijní obor Mezinárodní vztahy

Diplomová práce

Twitter jako nástroj moderní veřejné diplomacie

Případová studie britské královské rodiny

Vladimíra Cajthamlová

Vedoucí práce:

PhDr. Jiří Zákravský, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím výhradně uvedených zdrojů a literatury.

Točník, duben 2022

.....

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především PhDr. Jiřímu Zákravskému, PhD., a to nejen za samotné bezkonkurenční vedení této práce, ale i za počáteční brain-storming, díky němuž toto téma v první řadě vzniklo, a nekonečný příliv motivace, která mě v rámci studia pohání kupředu.

Velký dík patří rovněž všem mým blízkým, kterým se pravděpodobně o twitterové diplomacii již několik dlouhých měsíců zdá.

Obsah

Úvod	6
1. Twitter – sociální síť a efektivní nástroj veřejné diplomacie v současném mezinárodním systému.....	11
1.1. Sociální síť a Twitter	11
1.2. Novodobá podoba veřejné diplomacie	14
1.3. Twitter jako nejrychleji rostoucí nástroj digitální diplomacie	17
1.4. Twiplomaté – moderní diplomaté na Twitteru	23
1.4.1. Barack Obama	26
1.4.2. Donald Trump	27
1.4.3. Narendra Modi a papež František	30
2. Tradiční sociální a politické postavení britské královské rodiny.....	32
2.1. Postavení britské královské rodiny ve společnosti	32
2.2. Britská královská rodina jako politický aktér.....	34
2.3. Digitální diplomacie britské královské rodiny	35
2.3.1. Královna Alžběta II. / @RoyalFamily / Královská rodina (The Royal Family)	37
2.3.2. Velšský princ a vévodkyně z Cornwallu, @ClarenceHouse.....	44
2.3.3. Vévoda a vévodkyně z Cambridge, @KensingtonRoyal.....	45
2.3.4. Vévoda a vévodkyně ze Sussexu	47
2.3.5. Ostatní členové britské královské rodiny na Twitteru	48
3. Analýza komunikace britské královské rodiny na Twitteru	49
3.1. Zahraničně-politická témata na twitterovém účtu @RoyalFamily.....	51
3.1.1. Commonwealth	51
3.1.2. Angažovanost @RoyalFamily v Evropě.....	55
3.1.3. Angažovanost @RoyalFamily ve světě	55
3.2. Mezinárodní společenská témata na twitterovém účtu @RoyalFamily	56
3.2.1. Onemocnění covid-19	56
3.2.2. Životní prostředí	59
Závěr.....	62
Seznam zdrojů a literatury	66
Resumé	82

Úvod

S přelomem tisíciletí přišla na scénu éra digitalizace každodenního života obyvatel napříč celým světem a nová média postupně nabývala na síle natolik, až se z nich stal fenomén, bez kterého si málokdo dokáže dnešní dobu představit. Obzvláště sociální sítě zasahují více a více do soukromých, ale i profesionálních životů jednotlivců, bez ohledu na to, zda jsou prostí občané příslušného státu nebo jeho vrcholní představitelé.

Během posledních několika let je možné pozorovat v online prostoru nový trend v podobě čím dál funkčnější a efektivnější komunikace prostřednictvím sociálních sítí. Této skutečnosti v současné době využívá kromě běžných uživatelů i stále rostoucí počet aktérů mezinárodního systému. Ti se tímto způsobem chtějí přiblížit běžným občanům a představit jim prostřednictvím komunikačních platform svou činnost a své postoje. V prostředí mezinárodní politiky je daný fenomén pozorovatelný zejména na Twitteru, sociální síti s možností pouze krátkých, úderných a tudíž vystihujících a jasných příspěvků. Právě proto Twitter slouží jako ideální pole působnosti mnohých politiků po celém světě a dochází zde tak k přímé komunikaci například vysokých představitelů státu jak směrem k občanům svého státu, tak i k zahraničnímu publiku. Takovým způsobem komunikuje na Twitteru i britská královská rodina pomocí účtu *@RoyalFamily* nejen s občany Velké Británie, ale také se všemi svými příznivci i pouhými nahodilými sledujícími napříč všemi kontinenty.

Tématem této práce proto bude sociální síť Twitter jako prostředek, díky němuž političtí představitelé mohou šířit mezinárodním systémem své ideje, a tím napomáhají k budování měkké moci daného státu. Jedná se o moderní formu veřejné diplomacie, které se specificky přezdívá twitterová diplomacie¹. Zárným příkladem twitterové diplomacie přitom může být činnost bývalého amerického prezidenta Donalda J. Trumpa na této sociální síti (podrobněji viz např. Ouyang – Waterman 2020). Právě on využíval Twitter jako nástroj pro šíření

¹ V akademických odborných článcích se můžeme setkat i s pojmy jako např. *twiplomacy* (viz např. Dinata 2014), *tweetplomacy* (viz např. Tomalin 2019) nebo *hashtag diplomacy* (viz např. Collins – DeWitt – LeFebvre 2019), vždy se ale jedná o ten samý význam.

svých postojů jak mezi americkou občanskou společností, tak i globálně. Jeho příspěvky tehdy sledoval takřka celý svět. Tím, co za svého úřadu v čele Spojených států amerických zveřejnil na svém twitterovém účtu *@realDonaldTrump*, do jisté míry také určoval směr americké zahraniční politiky².

Twitter jako efektivní nástroj moderní veřejné diplomacie začíná být pro svoji aktuálnost v poslední době poměrně probírané téma. Existují i specializované webové stránky *Twiplomacy.com*, které shromažďují informace o nejvlivnějších twitterových diplomatech a diplomatkách po celém světě. Mezi padesáti nejsledovanějšími světovými lidry se dle tohoto webu *@RoyalFamily* s více než čtyřmi miliony sledujících v roce 2020³ umístila na 24. místě (Twiplomacy 2020a). Na to, že britská královská rodina není typickým politickým lídrem a má spíše reprezentativní roli ve Velké Británii, je tato příčka jasným důkazem, že stále patří mezi nejvlivnější aktéry v mezinárodním prostředí. Právě proto jsem si ji vybrala jako předmět výzkumu v rámci své diplomové práce.

Cílem této práce tedy bude zjistit, jakým způsobem předkládá britská královská rodina prostřednictvím svého twitterového účtu klíčové mezinárodní otázky svým sledujícím. S tímto cílem se pojí následující výzkumné otázky: jak se britská královská rodina prezentuje na této sociální síti? Zastává i v twitterovém prostředí roli apolitického aktéra v moderním mezinárodním prostředí? Odpovědi na první otázku by mělo být, zda je *@RoyalFamily* aktivní nebo pasivní uživatel Twitteru⁴. Druhá otázka zaměřená na mezinárodní dění bude stěžejní pro naplnění cíle této práce, poněvadž se zde zaměřím na klíčová témata, která jsou britskou královskou rodinou na jejím twitterovém účtu nejčastěji diskutována.

² Tento účet byl v lednu roku 2021 zablokovan z důvodu obavy o šíření vyvolávání násilí po útoku na washingtonský Kapitol.

³ Twitterový účet Donalda Trumpa *@realDonaldTrump* tehdy obsadil první příčku se zhruba 88 miliony sledujících (Twiplomacy 2020). V Británii vyšší příčku na tomto žebříčku obsadil pouze účet premiéra země *@10DowningStreet*, který má o jeden milion sledujících víc než královská rodina.

⁴ Za aktivního uživatele Twitteru je označována osoba, jež aktivně vystupuje na této sociální síti a přidává nové příspěvky či komentuje příspěvky ostatních uživatelů. Pasivním uživatelem je ten, kdo používá danou sociální síť pouze k zisku informací, nijak zde nevystupuje ani nekomentuje dění na této online platformě.

Pro naplnění cíle diplomové práce jsem si stanovila dvouleté výzkumné období kopírující vývoj koronavirové krize ve Velké Británii, od 29. ledna 2020, kdy se v zemi objevily první případy nakažených onemocněním covid-19, do 29. ledna 2022. V rámci výzkumného období se zaměřím na dva základní bloky témat, jež britská královská rodina na svém twitterovém účtu komunikuje, a sice zahraničně-politická a mezinárodní společenská, čili ta společenská témata, jež jsou v posledních dvou letech v mezinárodním prostředí hojně řešená. Následně manuálně vyhodnotím všechny twitterové příspěvky zveřejněné během těchto dvou let a vyfiltruji z nich ty, které se zaměřují na mezinárodní tematiku. Příspěvky reflektující domácí politiku Velké Británie nebudou v této analýze zohledněny. Vybrané tweety s mezinárodní tematikou následně roztrídím do dvou stanovených bloků, přičemž první z nich, zaměřený na zahraničně-politickou agendu britské královské rodiny na Twitteru, bude rozdělen na tři dílčí části dle orientace daných příspěvků – Commonwealth, Evropu a svět. V rámci druhého vytvořeného bloku se zaměřím na dvě hojně zastoupená mezinárodní společenská témata na twitterovém účtu @RoyalFamily, a sice onemocnění covid-19 a životní prostředí. Metodologicky se proto jedná o kvalitativní obsahovou analýzu twitterového účtu britské královské rodiny. Díky této obsahové analýze poté budu schopna zodpovědět všechny tři stanovené výzkumné otázky a určit priority a tendence mezi jednotlivými tématy, komunikovanými prostřednictvím twitterového účtu @RoyalFamily během dvouleté koronavirové krize.

Práce bude celkově rozdělena do dvou částí. V první části vysvětlím, co znamená termín *twitterová diplomacie* v teoriích, ale i praxi, a rovněž představím její účelové využívání politickými aktéry dnešního mezinárodního systému. Ve druhé části práce se následně budu věnovat dříve zmiňovaným čtyřem kategoriím, ze kterých mi poté vyplynou odpovědi na dané výzkumné otázky.

První kapitola se proto bude věnovat čistě Twitteru jako sociální síti a stěžejní komunikační platformě. Zde uvedu argumenty, proč se domnívám, že je Twitter jednak efektivní nástroj veřejné diplomacie, ale rovněž nezbytnou součástí její moderní podoby. Ve druhé kapitole již dojde k vlastní analýze užívání

Twitteru britskou královskou rodinou. Tato část práce bude rozdělena do několika podkapitol, kde nejdříve objasním tradiční vnímání sociálního a politického postavení britské královské rodiny ve Velké Británii i mezinárodním systému. Posléze přejdu k praktickému vytvoření dvou hlavních kategorií, přičemž každá z nich bude mít vlastní podkapitoly, v nichž následně s ohledem na výsledky analýzy twitterového účtu @RoyalFamily představím, na která zahraničně-politická a mezinárodní společenská témata se na svém twitterovém účtu britská královská rodina orientuje. V závěru práce by proto mělo ze získaných poznatků vyplynout, jakým způsobem se královská rodina ve Velké Británii prezentuje prostřednictvím svého twitterového účtu, zda vystupuje ze své pozice neutrálního aktéra současných mezinárodních vztahů či nikoliv, ale i jakou část své pozornosti věnuje mezinárodním tématům, a které z nich upřednostňuje.

Hlavním zdrojem pro tuto diplomovou práci budou, vyjma samotného twitterového účtu @RoyalFamily, články z odborných časopisů, které se orientují svým obsahem na mnou vybranou tematiku. Teoretický pohled na tuto sociální síť nabízí mimo jiných například článek v časopise *Sociology* od výzkumníka a profesora žurnalistiky Dhiraje Murthyho (2012) nebo článek o strategickém tweetování francouzskými politiky, který vydali autoři Alex Fram a Gilles Brachotte (2015) v *Public Relations Review*. Doplňujícím zdrojem informací pro tuto část práce jsou webové stránky *Twiplomacy.com*, jež předkládají několik statistik k využívání twitterové diplomacie světovými lidry. Ve druhé kapitole kromě oficiálního twitterového účtu @RoyalFamily rovněž využiji dílčí účty jejích členů, jako @ClarenceHouse nebo @KensingtonRoyal, potažmo oficiální webové stránky britské královské rodiny. Doplňujícím zdrojem informací v této části budou webové stránky *Twitonomy.com*, které generují analýzy vybraných twitterových účtů. Třetí kapitolu poté věnuji vlastní analýze twitterového účtu @RoyalFamily, jež je proto zároveň hlavním zdrojem informací publikovaných v poslední kapitole práce.

Toto téma jsem si vybrala nejen na základě své oblasti zájmu v rámci studia mezinárodních vztahů, ale také pro existenci pouze omezeného množství odborných materiálů k dané problematice. Twitter je velice aktuální komunikační

platforma a jeho využívání politickými představiteli znamená pro vývoj tohoto oboru výraznou změnu, která spočívá zejména v přesunu diplomacie do online prostoru, což bych chtěla v této diplomové práci demonstrovat právě na příkladu britské královské rodiny.

1. Twitter – sociální síť a efektivní nástroj veřejné diplomacie v současném mezinárodním systému

1.1. Sociální síť a Twitter

Co znamená sousloví „sociální síť“? Taková otázka je na počátku právě této práce velice podstatná a odpověď na ni nemusí být tak přímočará, jak by se mohla zprvu jevit. Pojmem *sociální sítě*, neboli v angličtině používaný termín *social networks*⁵, jsou označovány souhrnně všechny internetové platformy, na nichž probíhá jakákoliv interakce mezi jejich uživateli. Daný jedinec se zaregistruje do určité sociální sítě za účelem vytváření vztahů s ostatními uživateli – propojuje se s nimi, přičemž jejich komunikace může být jednosměrná i vícesměrná⁶ (Froehlich 2020).

Dohledat jakoukoliv obecně platnou definici *sociální sítě* je však velmi obtížné. Jednu z mála takových definic poskytuje *Cambridge Dictionary* (nedat.), v němž se píše, že „sociální síť je webová stránka vytvořena proto, aby pomohla lidem s komunikací a sdílením informací, fotografií atd. ve skupině“. V rámci této práce je však možné pracovat spíše s vlastní definicí sociální sítě. Pojmem *sociální* je označováno vše, co nějakým způsobem souvisí se společností – např. sociální služby, sociální byty, sociální pracovníci, sociální pojištění; přičemž společnost je tvořena právě jedinci. Slovo *síť* poté vyjadřuje cokoli propojeného, něco, co bez propojení ani fungovat nemůže. Spojením těchto dvou předpokladů potom můžeme teoreticky označit *sociální síť* za platformu, která slouží k propojování jedinců, jejich uživatelů, bez nichž by sama o sobě nemohla existovat. To je klíčové zejména pro nahlížení na sociální sítě z pohledu mezinárodních vztahů, kde je díky neustále se stupňující globalizaci propojené zcela vše, od aktérů, přes mezinárodní obchod, po dílčí konflikty.

⁵ Rovněž také *social networking sites*.

⁶ Zda bude jedinec využívat sociální síť jednosměrně, čili nebude s nikým interagovat, závisí pouze na jeho vlastním rozhodnutí (Froehlich 2020). Může ji využívat pasivně podle svých potřeb, čili nemusí sdílet příspěvky ani komentáře, může pouze přihlížet tavnímu dění. Vícesměrná komunikace odkazuje k užívání online platformy aktivně, přičemž v takovém případě dochází k vlastnímu publikování příspěvků a sdílení nebo komentování obsahu z profilů dalších uživatelů. Vícesměrnou komunikaci na Twitteru využívá i britská královská rodina prostřednictvím svého profilu @RoyalFamily.

Od svého zrodu již v 90. letech 20. století poutají *sociální sítě* pozornost typicky vědních disciplín jako například psychologie, sociologie nebo komunikace a marketingu, dlouhou dobu však v akademickém prostředí neexistovala žádná teorie, vysvětlující, co jsou sociální sítě, jak fungují a k čemu slouží (McIntryre 2014: 7). Jeden z možných příkladů teoretizování tohoto konceptu přednáší čtveřice akademiků z Univerzity v Jižní Kalifornii v USA, kteří v roce 2017 publikovali svou Teorii sociální sítě⁷. Liu, Sidhu, Beacom a Valente (2017: passim) zde na základě výzkumů probíhajících v průběhu několika uplynulých dekad vysvětlují, jak jednotliví aktéři interagují mezi sebou v rámci jedné sítě, a s využitím grafických podkladů popisují vliv člověka na sociální síť a naopak sociální sítě na člověka a jeho vztahy.

Za jednu z prvních sociálních sítí je dnes považována *CompuServe informační služba*, ačkoliv nebyla primárně vytvořena za tímto účelem. *CompuServe* byla založena již roku 1969⁸ jako jeden z hlavních poskytovatelů internetu ve Spojených státech amerických, její autoři však v rámci této služby umožnili uživatelům komunikovat mezi sebou v online prostoru, což je v současnosti vnímáno jako jeden z hlavních definičních znaků sociálních sítí (McIntryre 2014: 12). S rozmachem nových médií a využívání internetu k zisku informací narůstala potřeba tyto informace sdílet napříč vlastní komunitou, k čemuž právě dobře posloužil nárůst sociálních sítí, jako byly prvotní, skutečně výhradně sociální, sítě, *BBS*⁹ nebo *SixDegrees*¹⁰ a poté novodobé jako *MySpace*, *Facebook* a nespočet dalších.

⁷ *Teorie sociální sítě* bývá označována jako TSN, vycházející z anglického překladu *The Theory of Social Network*.

⁸ Ačkoliv prvotně *CompuServe* vznikla již na konci 60. let, tehdy ještě neměla takové využití, protože většina Američanů nevlastnila domácí počítač připojený k internetu, a tak začala svůj potenciál plně čerpat až v 80. letech, kdy se stala nejpopulárnějším poskytovatelem internetu v USA (McIntryre 2014: 13).

⁹ *Bulletin Board System* byla první sociální síť v onom komunikačním a sdělovacím slova smyslu, která fungovala ještě na prvotní verzi Webu 1.0. V rámci dnešního Webu 2.0 však existuje updatovaná verze *BBS Network*, která se přizpůsobila nejpopulárnějším novodobým sociálním sítím a umožňuje svým uživatelům mikroblogovat a sdílet své příspěvky s ostatními (viz bbsnetwork.io).

¹⁰ Založena roku 1996, *SixDegrees* byla rovněž jednou z prvních sociálních sítí ve verzi Webu 1.0 a pro malý počet registrovaných uživatelů byla její činnost ukončena roku 2000, kdy ji odkoupila společnost *YouthStream Media Networks* (Ngak 2011).

Právě takovou novodobou sociální sítí je i Twitter. Murthy (2012: 1060–1061) přirovnává Twitter ke starším komunikačním prostředkům – zejména k telegrafu. Taková komunikace dříve musela být krátká a výstižná, stejně jako dnešní twitterové příspěvky, které nemohou přesáhnout délku 280 znaků¹¹, a proto je potřeba, aby příspěvatelé vytvářeli svá sdělení co nejvýstižněji. Od roku 2006, kdy byl založen trojicí Jack Dorsey, Evan Williams a Biz Stone, se Twitter stal jednou z neúspěšnějších online sociálních platform, která slouží k jisté formě mikroblování, a jednotliví uživatelé tak zde mohou vyjádřit snadno a velice rychle své názory, hodnoty a postoje k určitým tématům (MacArthur 2020).

Pro svoji jedinečnost se pochopitelně Twitter stal ihned předmětem zájmu, a to mimo jiné i v rámci čtyřdenního setkání výzkumníků a vývojářů v Severní Karolině s názvem *WWW '10, The 19th international conference on World wide web*¹², kde byl následně různými týmy výzkumníků vytvořen dokument na zásadní témata, jež byla v roce 2010 v souvislosti s webem řešena (ACM nedat.). S unikátním přínosem jak pro tehdejší, tak i pro dnešní výzkum Twitteru a s ním spojených témat, přichází čtveřice autorů Kwak, Lee, Park a Moon (2010: passim), kteří definují Twitter jako sociální síť, celosvětový mikroblogerský fenomén, pomocí něhož jsou rychle a efektivně šířeny informace mezi jeho uživateli. Popisují Twitter jako online mikroblogerskou službu s dobře definovaným systémem označení jako jsou hashtagy (#) pro vyhledávání aktuálně trendujících témat, zavináče (@) pro vyhledávání uživatelských účtů a mechanismem retweetování, čili zveřejňování cizích příspěvků na svém profilu, díky čemuž dochází k šíření informací i mimo sledující jejich prvotního autora (Kwak – Lee – Park – Moon 2010: 591).

¹¹ Murthy (2012) v úvodu svého článku ještě uvádí maximální délku tweetů 140 znaků. Tento limit byl nastavený takovým způsobem částečně i s ohledem na maximální délku SMS zpráv, ale postupným vývojem této online platformy se vývojáři dohodli na zdvojnásobení délky twitterových příspěvků právě na 280 znaků, aby se uživatelé mohli lépe vyjádřit, ale zároveň zůstala zachována úsečnost a výstižnost jejich sdělení (Developer Twitter nedat.).

¹² Do češtiny lze název této konference volněji přeložit jako „*WWW '10: mezinárodní konference o celosvětové síti*“. Vývojáři a výzkumníci se takto scházejí pravidelně každý rok na konferencích o pokroku webových technologií a dalších možnostech jejich využití (ACM nedat.).

Prostřednictvím takových uživatelských možností kumuluje Twitter nesčetně mnoho informací denně, které mají potenciál obletět celý svět, navíc během velmi krátké časové periody. Každá sociální síť poskytuje svým uživatelům zázemí pro veřejné sdílení příspěvků, při němž každý jedinec v zásadě prezentuje sám sebe, svoji osobu, své hodnoty a postoje (Murthy 2012: 1062–1063). V rámci twitterové platformy to pro mnohé uživatele, zejména pro ty aktivní, znamená sdílení části své identity s kýmkoliv dalším, poněvadž je-li příspěvek na Twitteru opatřen příslušným hashtagem, může jej vidět de facto kterýkoliv další vlastník twitterového účtu. Pokud příspěvek disponuje jakýmkoliv hashtagem, je poté velice snadné jej dohledat, a to ať už jedinec pátrá po příspěvku aktuálním, či staršího data¹³. Z klasického sociologického pohledu vyplývá, že je Twitter ve své pravé podstatě sociální arénou, kde lidé navzájem interagují, dennodenně komunikují a sdílí informace, které Murthy (2012: 1065) nazývá jakýmsi „zákulisím“¹⁴ jejich běžných životů. Jak rovněž profesor Murthy (2012: 1062–1063) uvádí, sociální vyžití moderní doby se upíná na sociální sítě, a proto souhrnně nazývá podvědomí aktivních jedinců na Twitteru přesvědčením „tweetuji, tedy jsem“¹⁵.

1.2. Novodobá podoba veřejné diplomacie

Veřejná diplomacie je obecně definována jako politický nástroj, který političtí lídři využívají s různými motivacemi. Takovým způsobem ji definoval například i Bruce Gregory (2008: 274, kurzíva v originálu), který ve svém článku

¹³ Může tedy zůstat twitterový příspěvek uvíznutý na internetu navždy? Murthy (2012: 1061) odkazuje k podobnosti Twitteru a starých korespondenčních technik, jako byl kdysi již zmiňovaný telegram, poněvadž všechny tweety jsou průběžně ukládány do archivu *Americké kongresové knihovny*.

¹⁴ V originálním znění „backstage“, termín navíc přejímá od sociologa Ervinga Goffmana (1959: 119), který jej používá ve své knize s názvem *Všichni hrajeme divadlo*, přeloženo z anglického *The Presentation of Self in Everyday Life*. Murthy své teoretizování Twitteru zakládá právě na Goffmanovi a dalších autorech, kteří popsali běžný život jedinců a jejich sociální chování, a poté jejich teze v roce 2012 ve svém článku pro časopis *Sociology* adaptoval na nynější prostředí sociálních sítí.

¹⁵ Z anglického překladu „I tweet, therefore I am“, kterému Murthy ve svém článku z roku 2012 věnuje krátkou podkapitolu.

pro květnové vydání časopisu *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* píše následující:

„Veřejná diplomacie [...] je využívána státy, asociacemi států či nestátními aktéry k *porozumění kulturám, zvykům a chování, vybudování a řízení vztahů a ovlivňování názorů a aktivit k povzbuzení zájmů a hodnot.*“

Tímto způsobem Bruce Gregory, odborník na veřejnou diplomacii a mimo jiné bývalý ředitel *Institutu veřejné diplomacie na Univerzitě George Washingtona*, vystihuje tři prioritní účely veřejné diplomacie – ovlivňovat, řídit a koordinovat a porozumět. Nejsou však přímo tyto tři parametry do velké míry shodné s těmi účely, k jakým slouží rovněž Twitter, potažmo sociální sítě obecně?

„Zájmy, hodnoty, identity, vzpomínky a geostrategický kontext utváří, jak smýšlíme o veřejné diplomacii. [...]V]eřejná diplomacie je také využívána státními a nestátními aktéry k porozumění, zapojení a ovlivňování veřejnosti na široké škále dalších otázek souvisejících s vládnutím, ekonomickým růstem, demokracií, distribucí zboží a služeb a řadou přeshraničních hrozeb a příležitostí,“ rozebírá Gregory (2008: 276) vlastní význam veřejné diplomacie. Zejména první souvětí z daného odstavce činí značnou paralelu mezi veřejnou diplomacií a Twitterem, protože právě *zájmy, hodnoty, identity a vzpomínky* tvoří přesně ten obsah, který lidé na svých profilech na sociálních sítích sdílejí¹⁶.

Ovlivňování veřejnosti je přitom to, k čemuž sociálních sítí využívá kromě prostých občanů státu i řada jeho politických představitelů – řadoví politici, ministři, kteří vedou klíčové sektory státní politiky, ale i ministerští předsedové, prezident či monarcha, stojící v čele vybraného státu. Z jakého důvodu se ovšem veřejná diplomacie přesouvá i do digitální podoby?

Za tímto trendem poslední dekády stojí přirozený rozvoj technologií, který umožňuje vlastníkům mobilních elektronických zařízení, jako je typicky

¹⁶ V případě politických aktérů, kteří jsou na Twitteru aktivní, by se dalo hovořit také o sdílení onoho geostrategického kontextu, který Gregory (2008: 276) zmiňuje v souvislosti s veřejnou diplomacií (viz další kapitoly).

telefon, tablet či notebook, připojovat se na sociální sítě odkudkoliv a kdykoliv. Uživatelé sociálních sítí se poté naskytne příležitost sdílet informace s uživateli po celém světě, poněvadž „nástup těchto sociálních médií smazává hranice mezi státy světa a přináší mezinárodním uživatelům internetu¹⁷ blíže k porozumění vzájemným problémům“ (Dinata 2014). Právě z tohoto důvodu se veřejná diplomacie digitalizuje. Interakce mezi uživatelskými účty na sociálních sítích, zejména potom na Twitteru, je zde rychlá a efektivní, což může být v rámci diplomacie zcela klíčové.

Jako první přitom začaly větší význam sociálním sítím přikládat Spojené státy americké, když v roce 2006 iniciovaly vznik *Digitálního informačního týmu*¹⁸ v rámci amerického Ministerstva zahraničí, který vlastnil účet na několika sociálních sítích, Twitter nevyjímaje (Khatib – Dutton – Thelwall 2012: 453). Vzápětí na to v roce 2007 Švédsko jako první země na světě otevřelo svoji virtuální ambasádu s názvem *Second life*, která je mnohými označována za odvážný experiment s účelem učinit švédskou veřejnou diplomacii ještě otevřenější a dostupnější pro všechny (Pamment 2011: 127). Postupem času vstupovali na digitální scénu státní i nestátní aktéři různého druhu, své účty na sociálních sítích, potažmo na Twitteru, si dnes zkrátka zakládají všichni, kteří chtějí s využitím moderních technologií a digitalizace působit na své sledující i ostatní uživatele těchto platforem. Proto je možné dohledat na Twitteru kupříkladu nejen jednotlivé představitele určitých rezortů, ale také celá ministerstva, firmy nebo mezinárodní i neziskové organizace. Takovému způsobu novodobého vedení veřejné diplomacie se proto dnes přezdívá *Veřejná diplomacie 2.0*¹⁹ (viz např. Manor 2017: 3).

Sociální sítě a přesun části agendy veřejné diplomacie na tyto platformy však zaujaly i pozici stěžejních informačních nástrojů, které mohou výrazně

¹⁷ Zde autor (Dinata 2014) používá v originálním znění výraz „netizens“, ve významu „internet citizens“. Odkazuje tím k tomu, že se obecně velká část dění našich životů postupně přesouvá právě na internet a sociální sítě.

¹⁸ V literatuře je možné tuto formaci dohledat i pod zkratkou DOT, jež vznikla z původního anglického znění Digital Outreach Team.

¹⁹ Toto označení vzniklo v souvislosti s existencí *Webu 2.0*, který vytváří unikátní komunikační podmínky daných aktérů s veřejností a podmiňování si veřejného mínění (Khatib – Dutton – Thelwall 2012: 453–455).

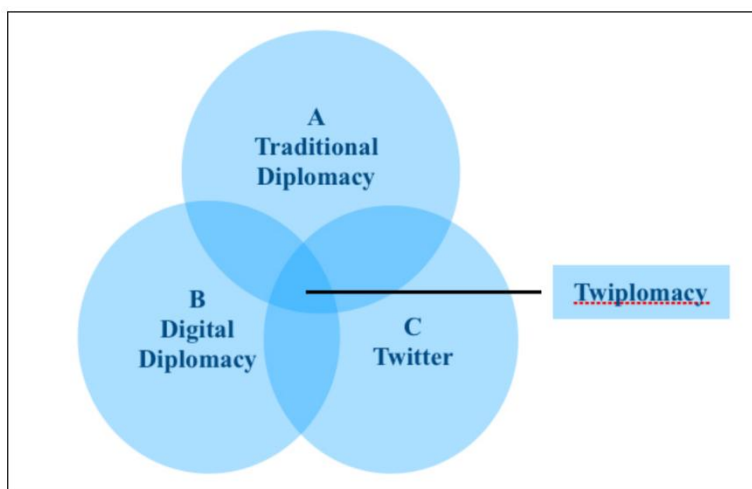
příspěvek k bezpečnosti země. Na to upozorňoval již v roce 2012 hlavní poradce ministra zahraničí USA pro inovace Alec Ross (cit. dle Sandre 2013: 10), když konstatoval, že sociální sítě nemůžeme vnímat pouze negativně, poněvadž tamní dění udává události do pohybu a jsou dobrým zdrojem informací. Twitter, potažmo ostatní sociální sítě, primárně nevznikly jako platformy určené politikům a diplomatům, aby zde mohli sdílet své cíle, nýbrž občanské společnosti. „Vlády a diplomaté se naučili, jak poslouchat a učit se od lidí na sociálních médiích“ (Alec Ross cit. dle Sandre 2013: 38).

1.3. Twitter jako nejrychleji rostoucí nástroj digitální diplomacie

„Sto čtyřicet znaků změnilo způsob, kterým vidíme svět. Změnilo, jak zahraniční politika utváří sama sebe a jak odpovídá na nové mezinárodní výzvy. Ve starověkém Římě se tento fenomén nazýval *Vox Populi*; dnes jej známe pod několika různými názvy: e-diplomacie, digitální diplomacie, twiplomacie a další. [...V]šechny [tyto názvy] odkazují k užití webu, informačních a komunikačních technologií (ICT) a nástrojů sociálních médií k vyjádření zahraničně-politických stanovisek“ (Sandre 2013: 9).

E-diplomacie je populární označení elektronické diplomacie, tudíž je synonymem k sousloví *digitální diplomacie*. Specifickou úlohu sehrává právě tzv. twiplomacie, jíž mnoho autorů používá jako synonymum k digitální nebo e-diplomacii (viz např. Sandre 2013: 9). Radhika Chhabra (2020: 3) ve své zprávě ovšem dochází k přesvědčení, že právě *twiplomacie*, jinými slovy *twitterová diplomacie*, vychází z průsečíku mezi tradiční formou veřejné diplomacie, zdigitalizovanou částí veřejné diplomacie a Twitterem jako nástrojem moderní veřejné diplomacie, který dle jejího názoru „boří limity klasické diplomacie“.

Schéma č. 1: Průsečík twiplomacie

Zdroj: Chhabra (2020: 2)

Twitterová diplomacie je fenomén, který sleduje, jak daný jedinec – vysoký státní představitel, vládní instituce, státní organizace, diplomatická mise nebo diplomat samotný – pomocí svých twitterových účtů prezentuje veřejnosti své zahraničně-politické cíle a myšlenky a postupně také buduje vlastnímu státu pozitivní image (Dumčiuviené 2016: 92).

Tématu digitalizace části veřejné diplomacie a využívání Twitteru jako jejího nového nástroje byla v říjnu roku 2012 věnována mezinárodní konference v Turíně, kde odborníci z různých států vystoupili se svými příspěvky. Stejně tak zde pohovořila například zmiňovaná Aušra Dumčiuviené (2016: 112), a to sice o twiplomacii v Litvě, kde se tehdy zaměřovala na komunikování zahraničně-politických otázek zejména ve vztahu k Ukrajině a Rusku. „Dozvěděl jsem se o moci této nové guerillové žurnalistiky na svých schůzkách s britskými blogery. Pokud jste inteligentní, originální a provokativní, vaše zpráva má nyní šanci se zviditelnit,“ uvedl ve svém příspěvku v Turíně ruský diplomat Alexander Yakovenko (2012), který rovněž apeloval na své kolegy, aby aktivně využívali možností dostupného kyberprostoru.

Veřejná diplomacie se jako součást měkké moci politických aktérů ještě výrazněji proměnila s rokem 2020 a příchodem celosvětové pandemie onemocnění covid-19, kdy každodenní práce diplomatů a světových lídrů náhle začala být

podmíněna omezením fyzických kontaktů a cestovními restrikcemi (Burson Cohn & Wolfe 2020). V prostředí, v němž se mění dosavadní pravidla klasické diplomacie, jak ji známe doposud, museli i diplomaté přizpůsobit svou činnost novým podmínkám. Se začátkem koronavirové krize se tak na Twitter přesunulo 93 % zemí na světě, tedy 189 ze 193 členských států OSN, přičemž oficiální twitterový účet své vlády si nezřídila pouze KLDK, Laos, Turkmenistán a Sv. Tomáš a Princův ostrov (Burson Cohn & Wolfe 2020).

Twitter je mezi předními představiteli státu politicky nejvyužívanější sociální sítí, kde prezentují své oficiální postoje k určitým tématům, jako tomu bylo například po vítězství Joea Bidena v amerických prezidentských volbách, jež se uskutečnily na podzim roku 2020 (Sandre 2020). Andreas Sandre (ibid.) porovnává jednotlivá vyjádření předních světových státníků na Twitteru, Facebooku a Instagramu a dochází k závěru, že většina těchto politických představitelů upřednostňuje právě Twitter pro oficiální blahopřání nově zvolenému prezidentu, zatímco prostřednictvím Facebooku a Instagramu zveřejňují své gratulace jinou, spíše osobní formou²⁰. To ostatně podtrhuje i následující tabulka z roku 2018, v níž se uvádí, že oněch 93 % státníků členských států OSN se nachází právě na Twitteru, kde k 18. květnu 2018 bylo zaregistrováno 951 politických představitelů pocházejících z těchto zemí s průměrem 18 135 sledujících (ibid.).

²⁰ O tom, že Facebook, potažmo Instagram, který dnes rovněž spadá pod společnost Meta, nese obecně osobnější ráz a představitelé států zde mají tendenci zveřejňovat také privátní obsah, píše například Pablo Barberá a Thomas Zeitzoff (2018: passim).

Tabulka č. 1: Využití sociálních sítí světovými politickými představiteli z roku 2018

	Accounts	% of UN Member States	Followers, Likes, Users	Median Average Followers/Channel
Twitter	951	97%	485,064,263	18,135
Facebook	677	93%	311,150,189	37,103
Instagram	403	81%	81,479,799	4,228
Youtube	355	80%	5,532,262	1,037
Periscope	204	49%	1,497,500	350
Snapchat	30	11%	n/a	n/a

Data collected on May 18, 2018 using BCW proprietary tools and CrowdTangle.com www.twiplomacy.com

Zdroj: Twiplomacy #DigitalDiplomacy (2018)

Svůj osobní twitterový účet poté vlastní 163 hlav států a také 132 zahraničních ministrů, kteří se prostřednictvím této platformy snažili ostatním uživatelům přiblížit vývoj koronavirové situace v daném státě, a to i s využitím od počátku pandemie všeobecně hojně trendujících hashtagů #coronavirus a #COVID19 (Burson Cohn & Wolfe 2020). V takové době velmi narostla potřeba efektivního využití diplomatických nástrojů vůči vlastní veřejnosti a nejsnazším nástrojem moderní veřejné diplomacie se proto stal právě Twitter, kde se dá komunikovat s jeho uživateli velmi snadno a rychle. Právě v průběhu koronavirové

krize se zdála být téměř nadčasová věta Jeremyho Galbraitha²¹ (cit. dle Sandre 2013: 24), který tvrdil, že „Twitter uzavírá komunikační mezery mezi námi a našimi světovými lídry.“ Twitterová diplomacie se vyvíjela vždy dynamicky, ale v průběhu koronavirové krize se stala naprosto klíčovým a přehledným zdrojem informací.

Z jakého důvodu se však právě Twitter stal předním nástrojem digitální veřejné diplomacie a v tomto ohledu dominuje již několik let všem sociálním online platformám? Na Twitteru jsou nejaktivnější jedinci ve věku mezi 25 až 34 lety, většina jeho uživatelů pochází z měst, nikoliv z venkova, a 33 % vlastníků twitterového účtu disponuje alespoň jedním vysokoškolským diplomem (Omnicores 2022). Navíc se od roku 2017 počet twitterových uživatelů téměř zdvojnásobil, přičemž denně Twitter používá až 217 milionů lidí po celém světě (Omnicores 2022). Twitter má však navíc kromě početné demografické základny i značný potenciál, co se týče vizuální stránky příspěvků, poněvadž 280 znaků textu může uživatel oživit jak již zmiňovanými hashtagy, tak i poutavými obrázky, videy nebo internetovými odkazy, čímž zvyšuje možnost většího upoutání pozornosti daného sledujícího (Collins – DeWitt – LeFebvre 2019: 79). Z těchto důvodů je twitterová, neboli také hashtagová diplomacie, právě tím nástrojem moderní veřejné diplomacie, který propojuje politickou sféru státu s veřejností.

Ukazuje se navíc, že twitterová diplomacie nachází čím dál větší využití v řešení klíčových zahraničně-politických témat, a to nejen v kontextu covidové krize, ale i důležitých mezinárodních konfliktů. Dlouhodobě je možné v prostředí Twitteru sledovat vývoj zásadních oblastí zájmu každého uživatele, a to jak pomocí jednotlivých hashtagů, odkazujících přímo k dané problematice, tak samostatné kategorie tzv. *nejvíce trendujících témat* v prostředí této online platformy. Zářným příkladem takového počínání může být mimo jiné i hashtag

²¹ Jeremy Galbraith zastává funkci výkonného ředitele bruselské společnosti Burson-Marsteller (také jinak známá pod názvem Burson Cohn & Wolfe), která své působení na evropském trhu zaměřuje na PR a komunikaci. „Na jedné straně [Twitter] umožňuje hlavám států a vlád vysílat zprávy o svých denních aktivitách a vládní novinky navždy rostoucímu publiku. Na druhé straně to umožňuje občanům přímý přístup k jejich lídrům. Právě proto je teď více než jindy kritické pro tyto lídry, aby sociální síť využívali správným způsobem“ (Jeremy Galbraith cit. dle Sandre 2013: 24).

#UnitedforUkraine, který v dubnu roku 2014 ve svém příspěvku prvně použila mluvčí Bílého domu Jen Psaki v souvislosti s ruskou invazí na ukrajinský Krym, a jenž následně obletěl celý virtuální svět (Lileks 2014: 39). Stephen Collins, Jeff DeWitt a Rebecca LeFebvre (2019: 86) ve své analýze hashtagové diplomacie uvádí, že ve Spojených státech amerických v roce 2015 29 % všech tweetů odkazovalo k pozitivnímu vnímání americké veřejné diplomacie obecně, 17 % k mezinárodnímu dění a peacebuildingu, 16 % k interním konfliktům a klimatické změně, 15 % k bilaterálním vztahům, 10 % k terorismu a uprchlické krizi, 8 % k praktikám lidských práv a zbylá procenta americké twitterové diplomacie si toho roku přerozdělila témata ekonomická, vědu a technologie, energetiku a mezinárodní zločin.

Ačkoliv z výše uvedeného plynou veškerá pozitiva twiplomacie, v souvislosti se zahraničně-politickými otázkami odborníci varují před rozporuplností některých twitterových vyjádření s oficiální zahraniční politikou daného státu. Například Radhika Chhabra (2020: 7–8) uvádí, že některé informace na Twitteru mohou mezi veřejností spíše vyvolat vlnu nejistoty, jako když v září roku 2019 tehdejší americký prezident Donald Trump zveřejnil příspěvek, v němž oficiálně zrušil „tajnou schůzku“ s afghánskými veliteli hnutí Talibán. „Namísto napravování vztahů, překlenutí mezer a budování vzájemné důvěry mezi protistranami, nezodpovědné twitterové výměny nesou za výsledek nepochopení a zvyšování nedůvěry, které vede ke zbytečné eskalaci v konfliktu,“ uvádí Chhabra (2020: 8) ve své práci, přičemž naráží na nesmírně rychlé tweetování soukromého účtu Donalda Trumpa, @realDonaldTrump, neformálně kritizujícího kroky nejvyššího vůdce KILDR Kim Čong-una²².

²² Ačkoliv se nejednalo o oficiální twitterový účet Bílého domu, jistá bezpečnostní rizika pro USA Trumpovo osobní tweetování patrně mohlo nést.

Tweet č. 1: Twitterový příspěvek Donalda J. Trumpa, @realDonaldTrump

Zdroj: Chhabra (2020: 8)

1.4. Twiplomaté – moderní diplomaté na Twitteru

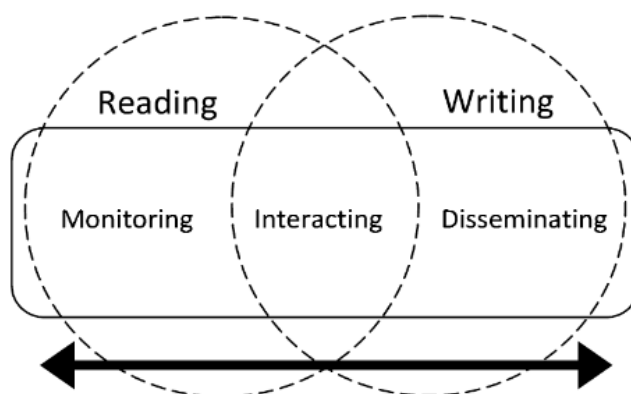
Každý suverénní stát má své zaměstnance v diplomatických službách, kteří tradičně po celém světě reprezentují svoji zemi, její vládu, historické a kulturní hodnoty, přičemž při výkonu svého povolání zastupují zejména lid země, z níž pochází (Sharp 1997: 610). Diplomacie v posledních několika dekádách prošla zřetelnou transformací a zejména v souvislosti s koncem studené války dorostla klasická diplomatická služba zcela jiného rozměru, kdy se do její podstaty začala přimíchávat i samotná osobnost jedince vykonávajícího tyto služby. Ačkoliv se moderní technologie neustále vyvíjí kupředu a s nimi i samotná diplomatická komunikace, je zapotřebí, aby si i nadále zachovala svůj prvotní ráz a jednotlivá vyjádření, ať už mluvená či psaná, byla uvážena a vědomě a obezřetně předložena svému publiku (Pascual 2001: 230–231). To platí i v rámci samotných sociálních sítí, Twitteru nevyjímaje, na kterých každý politický představitel prostřednictvím komunikace s veřejností vykonává určitou diplomatickou činnost.

Barbara Keys a Claire Yorke (2019: 1236), odbornice na politickou psychologii, v rámci moderní diplomacie odhalují dva nové koncepty, a sice emoce kolektivní/politické a emoce individuální/osobní, které se oboje odrážejí při běžných diplomatických vyjednáváních. Nejenže takové emoce diplomaté využívají při soukromých jednáních mezi sebou, v praxi je rovněž pozorovatelné, že se oba tyto koncepty následně zrcadlí i v rámci využívání sociálních sítí jako PR nástrojů moderní veřejné diplomacie.

Základním předpokladem úspěšnosti jakékoliv PR komunikace je bezchybné ovládnutí moderních technologií, které umožňují nejnovější verze internetu, webu a kyberprostoru, kde je jednoznačně snadné zařídit top-down přenos informací z výchozího aktéra na veřejnost (Kirat 2007). V době, kdy Mohamed Kirat napsal článek o důležitosti digitalizace firemních PR komunikačních oddělení, byl Twitter ještě poměrně nerozvinutou sociální sítí, jeho myšlenky se však o několik let později objevují u řady dalších autorů, kteří digitalizaci PR s Twitterem přímo spojují. Přímou nástroj PR komunikace označuje Twitter mimo jiné i skupina autorů Evans, Twomey a Talan (2011: 3), kteří upozorňují na skutečnost, že na sociálních sítích však není vždy jen to publikum, jež dlouhodobě pozoruje dění dané firmy, ale právě tito sledující jsou jen dílčí součástí nezměrné online komunity. Proto je potřeba snažit se tuto komunitu zaujmout jako celek a produkovat „kreativní, inovativní a konsistentní materiál dobře reprezentující danou značku bez ohledu na publikum“ (ibid.). Dnes je patrné, že tato myšlenka zaujala právě 93 % vlád, které si na Twitteru zřídily svůj oficiální účet, pomocí něhož zprostředkovávají top-down přenos informací na své občany (viz např. Burson Cohn & Wolfe 2020). V tomto případě „značkou“, o níž hovoří Evans, Twomey a Talan (2011: 3), je image vlastního státu prezentovaná na sociální síti. Uživatelé této online platformy poté nejsou PR specialisté, nýbrž diplomaté na Twitteru, respektive *twiplomaté*, prodlužující ruku moderní veřejné diplomacie do kyberprostoru.

Činnost uživatelů na Twitteru, jak bylo uvedeno již na počátku této kapitoly, se sestává ze dvou základních praktik – pasivního *čtení* a aktivního *psaní*. *Twiplomaté* zde doplňují aktivní a pasivní užívání této sociální sítě ještě o další tři dílčí součásti, a to *monitorování* jako pasivní činnost, *šíření informací* coby součást aktivní činnosti a poté kombinace obojího, kterou autoři Alex Frame a Gilles Brachotte (2014: 280) nazývají *interakcí*.

Schéma č. 2: Průsečík aktivního a pasivního užívání Twitteru a tři dílčí činnosti

Zdroj: Frame – Brachotte (2014: 280)

Ačkoliv i pro samotné politické představitele může být Twitter vynikajícím prostředkem pro shromažďování a sběr informací stejně jako komunikace s veřejností, spojení jeho pasivního a aktivního využívání není zcela banální záležitostí, a proto celá řada ministerstev nabízí dlouhodobě tréninkové kurzy, aby v rámci diplomacie byly zachovány i na sociálních sítích alespoň zásadní diplomatické normy a pravidla (Hocking – Melissen 2015: 29). Kdo ovšem bezprostředně stojí za samotným tweetováním z daného účtu, nemusí být vždy zcela jasný. Alex Frame a Gilles Brachotte (2014: 280) hovořili s mnohými francouzskými předními politiky a mnoho z nich, jako například Isabelle Attard, @TeamisaAttard, bývalá spolupředsedkyně francouzské *Nouvelle Donne*²³, se přiznalo ke skutečnosti, že se na obsahu svého twitterového účtu podílejí většinou z poloviny se svými attaché, kteří vytvářejí jménem dané politické osoby příspěvky spíše o formálním politickém dění²⁴.

²³ *Nouvelle Donne*, neboli anglicky *New Deal*, je francouzská středo-levicová až levicová politická strana, prosazující mimo jiného zejména zlepšení francouzské ekonomiky a důslednější ekologická řešení pro ochranu životního prostředí.

²⁴ Velkým trendem v tomto ohledu bývá zveřejňování svého osobního života na pracovních profilech daných politických představitelů. Pochopitelně se tak chtějí ještě více přiblížit svým sledujícím a být co nejsympatičtější i pro další uživatele Twitteru, k nimž se daný příspěvek díky hashtagům může dostat. Příkladem může Barack Obama, který Twitter nyní využívá právě s tímto účelem, ale i celá řada českých politiků.

1.4.1. Barack Obama

Od března roku 2007, kdy si založil twitterový účet tehdejší kandidát na amerického prezidenta Barack Obama, @BarackObama, se stal tento online prostor stále více využívaný i dalšími světovými státníky a významnými aktéry mezinárodního systému (Dinata 2014). V důsledku aktivního vedení prezidentské kampaně prostřednictvím sociálních sítí mnozí jeho zásluhy o úspěch ve volebních primárkách připisují právě Facebooku a Twitteru, kde se širokou americkou veřejností po celou dobu komunikoval klíčové body svého programu a věnoval se zde stěžejním společenským tématům (viz např. Williams – Gulati 2008). Svého času byl považován za zcela nejúspěšnějšího světového lídra, který na Twitteru budoval svoji image a využíval jej ke globálnímu propojování s veřejností i ostatními vůdčími osobami států. V roce 2012 byl s 19 miliony twitterovými sledujícími zcela nejsledovanější hlavou státu a zároveň jednou z pěti nejpopulárnějších osobností Twitteru celkově, čímž dokázal propojení politických témat s populární veřejnou sférou (Sandre 2013: 24).

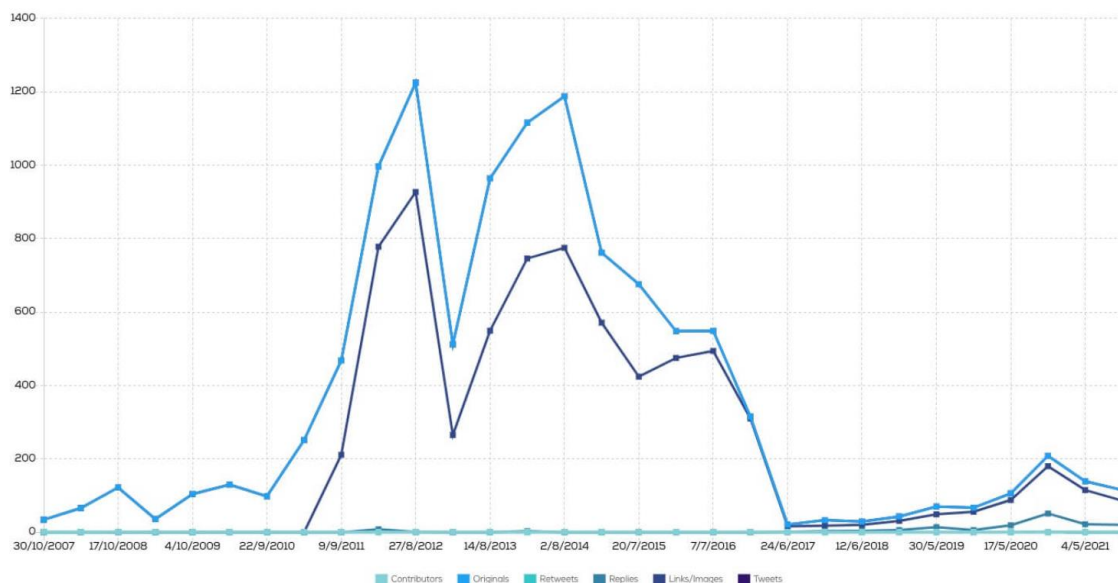
K datu 31. března 2022 disponuje twitterový účet bývalého prezidenta Spojených států amerických přes 131 milionů sledujících z celého světa, což je téměř sedmkrát více než v roce 2012. V úvodním popisku svého profilu²⁵ otevřeně sděluje, že je „táta, manžel, prezident, [a] občan“²⁶ (Barack Obama nedat.). Tímto neformálním sdělením patrně odkazuje k blízkosti své osoby k řadovým občanům USA, podobně jako je tomu u některých politiků zvykem, podle Framea a Brachottea (2015: 284) zejména právě u Britů a Američanů. To zmiňuje i skupina autorů Evans, Cordova a Sipole (2014: 457) ve svém článku o stylu, jakým kandidáti na prezidenta USA v roce 2012 vedli svoji kampaň na sociálních sítích. Uvádí, že celých 29 % jejich tweetů mělo výrazně osobní

²⁵ Každý nově zvolený americký prezident při své inauguraci obdrží oficiální twitterový účet prezidenta USA s názvem @POTUS. Předchozí hlavě státu, která měla po dobu čtyř let možnost spravovat tento profil na Twitteru, je následně přiřazen nový účet složený z POTUS – the President of the United States – a pořadí své prezidentské funkce. Barack Obama byl historicky 44. americkým prezidentem, proto po skončení mandátu obdržel twitterový účet @POTUS44, kde se jeho příspěvky z doby v prezidentském úřadu archivovaly.

²⁶ Barack Obama (2022) v osobním popisku opravdu uvádí, že je prezident, a to s velkým počátečním písmenem, ačkoliv jeho prezidentské období skončilo v lednu roku 2017, jde tedy patrně pouze o jakýsi neformální stav myslí.

charakter²⁷. Z následujícího grafu je zřejmé, že Barack Obama užíval Twitter nejaktivněji hlavně v průběhu svého druhého prezidentského mandátu, po roce 2017 však na svém osobním profilu přešel spíše do pasivního uživatelského módu, z něhož omezeně vystupuje od začátku covidové krize.

Graf č. 1: Aktivita Baracka Obamy na svém twitterovém účtu

Zdroj: Twitter Binder (nedat.)

1.4.2. Donald Trump

K 9. listopadu 2020 obsadil tehdejší prezident Spojených států amerických Donald Trump se svým osobním účtem @realDonaldTrump první příčku v žebříčku nejsledovanějších světových lídrů (Twiplomacy 2020a). S 88 miliony sledujících se tak umístil před indickým premiérem Narendrou Modim i papežem Františkem, současný americký prezident Joe Biden s tehdejšími 20 miliony skončil tehdy dle webu Twiplomacy (2020a) na 7. místě. Se 13 příspěvky denně se však v tabulce nejaktivnějších světových lídrů na Twitteru dle údajů ze stejného data, tedy 9. listopadu 2020, o 37. místo dělil s oficiálním účtem guatemalské,

²⁷ Kromě klíčových politických témat v USA tak zveřejňovali příspěvky obsahující rodinné fotky a videa nebo zážitky z fotbalových zápasů (Evans – Cordova – Sipole 2014: 457). Právě to je zářným příkladem osobní linie emocí, projevujících se na sociálních sítích, o kterých hovoří Barbara Keys a Claire Yorke (2019: 1236).

bolivijské a pákistánské vlády (Twiplomacy 2020b). Vůbec nejaktivnějším světovým lídrem byl tehdy podle žebříčku Twiplomacy (2020b) venezuelský ministr zahraničních věcí Teddy Locsin Jr. Se svým twitterovým účtem @teddyboyllocsin.

Tabulka č. 2: Osm nejsledovanějších světových lídrů k 9. 11. 2020

1	 @realDonaldTrump	United States	88M
2	 @narendramodi	India	63M
3	 @Pontifex	Vatican	50M
4	 @PMOIndia	India	39M
5	 @POTUS	United States	33M
6	 @WhiteHouse	United States	25M
7	 @JoeBiden	United States	20M
8	 @RTErdogan	Turkey	17M

Zdroj: Twiplomacy (2020a)

„Státy si napříč dekádami vytvářely sofistikované diplomatické procedury k signalizování záměrů partnerům, protivníkům a oponentům stejně jako se snažily opatrně ovládnout a kontrolovat jejich veřejná sdělení a vystupovat jedním koherentním hlasem. Toto se výrazně změnilo za Donalda Trumpa. Prezident se rychle oddaluje od zavedených diplomatických praktik a občas spoléhá na „twitterovou diplomacii“, uvádějí Panke a Petersohn (2017: 573), kteří analyzují dopad působení dnes již bývalého prezidenta Donalda J. Trumpa na soudobou americkou zahraniční politiku. Rovněž zde zmiňují (ibid.), že změna ve vedení diplomatických praktik tehdejším prezidentem Spojených států amerických byla evidentní již právě několik málo měsíců po jeho inauguraci.

Právě díky Donaldu Trumpovi se koncept *twitterové diplomacie* dostal do popředí zájmu mnohých akademiků, proto tato éra využívání e-diplomacie hlavně prostřednictvím Twitteru bývá mnohdy nazývána *dobou twitterovou* (viz např. Ott 2017: passim). Donald Trump byl na svém soukromém účtu

@realDonaldTrump velice aktivní dlouho před tím, než byl zvolen prezidentem USA. Tento účet byl vytvořen v březnu roku 2009 a ze začátku bylo zřejmé, že samotný Trump není autorem příspěvků na tomto profilu, protože jednak byly psané ve třetí osobě a také z velké části pouze odkazovaly na účasti Donalda Trumpa v různých televizních pořadech či reklamních spotech (Singer – Brooking 2018). To se ovšem změnilo s rokem 2011, kdy se začal rapidně zvedat denní počet Trumpových příspěvků i měnit jejich forma a osobní charakter jednotlivých vyjádření, prostřednictvím kterých byla zjevná jeho snaha zaujmout pozornost ostatních uživatelů Twitteru (Singer – Brooking 2018). Příkladem typické razantnosti Trumpových příspěvků může být ten z roku 2012, v němž Donald Trump (cit. dle Ott 2017: 62) uvedl: „Díky – mnozí říkají, že jsem ten nejlepší 140 znakový spisovatel na světě.“

Brian Ott (2017: *passim*) se ve svém článku pro časopis *Critical Studies in Media Communication* snaží objasnit, z jakého důvodu právě Donald Trump ovládl twitterovou platformu na takové úrovni a v takovém rozsahu. Přichází se třemi definičními znaky Twitteru jako moderního komunikačního prostředku, a sice *jednoduchost*, *impulsivnost* a *nezdvořilost*, které zároveň spojuje s Trumpovým působením na Twitteru. Hlavní motivací k využívání *jednoduchosti*, *impulsivnosti* a *nezdvořilosti* však twitteroví uživatelé dle Briana Otta (2017: 59–62) nacházejí ve zviditelnění se. Právě to se Donaldu Trumpovi nadmíru dařilo až do okamžiku, kdy jeho způsob tweetování natolik pobouřil twitterové vývojáře, že jeho účet @realDonaldTrump v lednu roku 2021 zablokovali²⁸. „Vskutku, činem diplomata jsou jeho slova. [...] Funkcí diplomatického slovosledu je se vyhnout přímé, brutální, primární a neproduktivní konfrontaci. [...] Zde leží diplomatovo umění,“ uvádí ve svém článku o diplomatické výměně Edmond Pascal (2001: 231). Pakliže ovšem Donald Trump opravdu ve svých oficiálních projevech i na Twitteru využíval jednoduchost, impulsivnost

²⁸ Činnost účtu @realDonaldTrump byla tehdy Twitterem pozastavena v domnění Trumpovo přímého podněcování k útokům amerických občanů na washingtonský Kapitol, které probíhaly na začátku roku 2021. Ned Segal, finanční ředitel Twitteru, v návaznosti na tuto událost uvedl, že se jedná o trvalou blokadu tohoto účtu, a to i v případě, že by se Donald Trump znovu dostal do čela Spojených států amerických (The Guardian 2021).

a nezdvořilost, změnil tím v rámci svého působení obecnou podobu diplomatických praktik, která byla v mezinárodním systému zakořeněna minimálně od roku 1648, vestfálského míru a přijetí principu suverenity států²⁹. V dlouhodobém měřítku se však prokazuje, že z klasických diplomatických praktik takto razantně a výjimečně vystoupil pouze Donald Trump, ostatní aktéři a světoví lídři na Twitteru komunikují zpravidla podle nastolených pravidel diplomacie (Šimunjak – Caliandro 2019: 26–29). Ovšem i přesto je osobnost bývalého amerického prezidenta již neodmyslitelně spojena s počátky twitterové diplomacie v moderním mezinárodním uspořádání světa.

1.4.3. Narendra Modi a papež František

Na druhém místě v žebříčku nejsledovanějších světových lídrů na Twitteru z konce roku 2020 se umístil s 63 miliony sledujících indický premiér Narendra Modi, kterého lze na této online sociální platformě dohledat jako @narendramodi (viz příloha č. 6). Patří mezi zcela neaktivnější vůdčí aktéry, kteří na své pozici využívají digitální formu veřejné diplomacie, o čemž svědčí také jeho portfolio na webu Twiplomacy. Premiér Modi disponuje účty na celkem šesti sociálních platformách – Twitter, Facebook, Instagram, Youtube, LinkedIn a Periscope; což je srovnatelné s využitím sociálních sítí Donaldem Trumpem, který vlastní navíc pouze účet na Snapchatu. Co do aktivity na svých účtech na sociálních sítích však Donald Trump oproti premiéru Modimu výrazně zaostává, jelikož indický předseda vlády drží prvenství v celé řadě oblastí. Podle jeho profilu na webových stránkách Twiplomacy (nedat./a) mimo druhé místo v aktivitě na Twitteru drží také na Instagramu za rok 2020 první příčky v žebříčcích padesáti nejsledovanějších i neefektivnějších světových lídrů a páté místo mezi padesáti světovými lídry s největším množstvím interakcí v instagramovém prostředí, stejně jako na Facebooku, kde rovněž obsadil první příčky ve sledovanosti i efektivitě

²⁹ Oproti tomu se přirozeně objevují názory ospravedlňující Trumpovo ostré vystupování na Twitteru, poněvadž dle těchto autorů (viz např. Dejevsky 2017) by soudobá podoba diplomacie měla naopak čerpat benefity z přímé komunikace, v důsledku čehož by docházelo k pre-empci před možným nedorozuměním a zkrácení času diplomatických vyjednávání.

a v interakcích se mezi svými konkurenty z ostatních států umístil na místě čtvrtém. Do historie twitterové diplomacie se Narendra Modi (cit. dle Pal – Chandra – Vydiswaran 2016: 52) navždy zapsal svým tweetem „Indie vyhrála“, který zveřejnil krátce poté, co jeho strana³⁰ zvítězila ve volbách v květnu roku 2014, a jenž se stal nejvíce retweetovaným příspěvkem v Indii od vzniku samotného Twitteru.

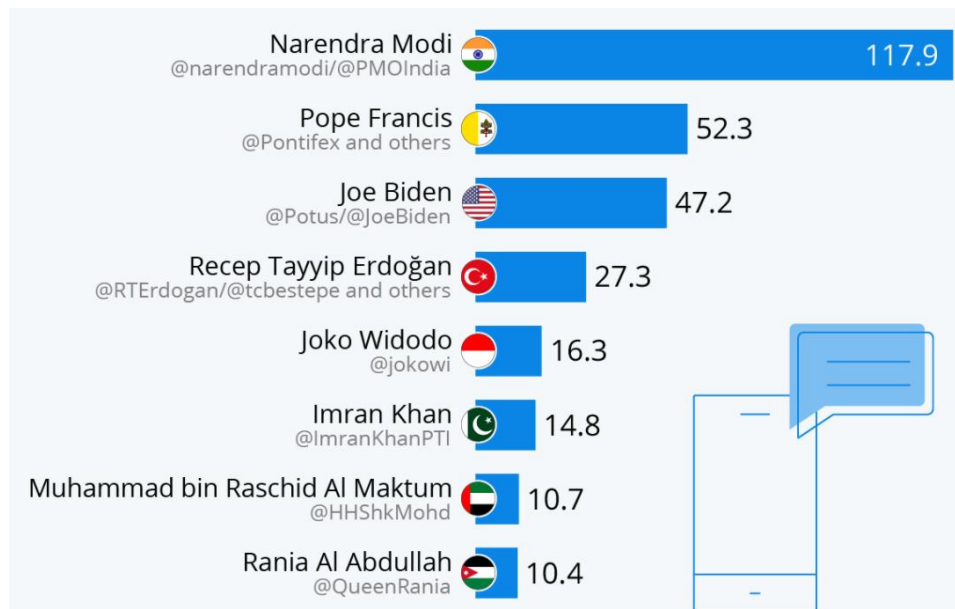
Zajímavou osobností na sociálních sítích je postava římskokatolického papeže Františka s twitterovým účtem @Pontifex, který obsadil v roce 2020 třetí příčku na žebříčku padesáti nejsledovanějších světových lídrů (viz příloha č. 6). Oproti oběma výše zmiňovaným aktérům, kteří obsadili první pozice v této statistice, je papež František skoupý na sociální sítě a kromě účtu na Twitteru a Instagramu, kde se také řadí mezi první desítku nejsledovanějších, nejefektivnějších a nejvíce interagujících světových vůdců, vlastní rovněž svůj youtubeový kanál (Twiplomacy nedat./b). Největší množství papežových příspěvků se orientuje přirozeně na život křesťanů, pomocí těchto online platform však svým sledujícím také skrze náboženství interpretuje mnohá sociální témata jako například rodina, chudoba, utrpení, milost a mnoho dalších (Narbona 2016: 101). Vybraní autoři (Gaweł – Mańdziuk a kol. 2021: passim), kteří stojí za studií o efektivitě působení vatikánského papeže Františka za pandemie covidu-19, se shodují na tom, že hlava katolické církve má možnost vytvářet značný vliv na věřící po celém světě, čehož i sám po celou dobu covidové krize využíval apelováním na své sledující, aby se nechali očkovat.

Dle statistik z roku 2021 se vedení mezi nejsledovanějšími světovými lídry po Donaldu Trumpovi ujal právě indický premiér Narendra Modi, kterého k 25. listopadu 2021 sledovalo téměř 118 milionů lidí, čímž výrazně dostihuje bývalého amerického prezidenta, který měl před zrušením účtu 121,5 milionu sledujících. To je o více než polovinu větší počet sledujících než u papeže Františka, který s 52,3 miliony obsadil druhou příčku, zatímco na třetím místě

³⁰ Tehdejší vítěznou stranou se stala pravicová BJP – the Bharatiya Janata Party, kterou Modi vedl, a díky jejímuž vítězství se stal v roce 2014 prvně premiérem Indické republiky.

se s 47,2 miliony umístil současný americký prezident Joe Biden, jenž tak navázal na téměř již tradici twitterové diplomacie amerických prezidentů (Buchholz 2021).

Graf č. 2: Osm nejsledovanějších světových lídrů na Twitteru k 25. 11. 2021

Zdroj: Buchholz (2021)

2. Tradiční sociální a politické postavení britské královské rodiny

2.1. Postavení britské královské rodiny ve společnosti

Britská královská rodina je jedním z nejvíce viditelných aktérů soudobých mezinárodních vztahů, který bývá v masových médiích často probírán pro své výjimečné postavení. Svou novodobou pozici ve společnosti britské i celosvětové si vydobyla za druhé světové války, kdy se pozornost britských občanů přesunula k Jiřímu V., hlavě tehdejší britské monarchie, který si díky své empatii a podpoře ve válečné době získal srdce svých občanů (Owens 2019: 200). Do té doby se však britská královská rodina netěšila takové přízně u svého lidu, a to kvůli mnohým kontroverzím, jež mimo jiné způsobil v meziválečné době i Jiřího starší bratr Edward VIII., který byl nucen v roce 1936 abdikovat a vzdát se tak královského

trůnu. Ačkoliv poté ve Spojeném království narůstala nedůvěra v britskou královskou rodinu, která byla v průzkumech tamní společnosti často označována za pouhé „figurky“, Jiřímu V. se podařilo znovu oslovit britský lid a svůj odkaz i s korunou následně předal své starší dceři (Owens 2019: 200—224), jež Velké Británii panuje dodnes pod přízviskem Alžběta II. Právě královna Alžběta II. je vnímána za středobod dnešní královské rodiny ve Velké Británii a společně se svými nejbližšími příbuznými tak tvoří významného aktéra, kterého na sociálních sítích sledují miliony lidí po celém světě.

„Členové královské rodiny podporují královnu v jejích mnohých státních i národních povinnostech, stejně jako ve zvládnání důležité práce v oblastech veřejné a charitativní služby a pomáhání upevnění národní jednotnosti a stability“ (The Royal Household nedat./a). Celých sedmdesát let je Alžběta II. hlavou nejen Spojeného království, ale také všech zemí Commonwealthu a její nejbližší rodina jí pomáhá s výkonem všech oficiálních aktivit, které jako formální představitelka státu musí vykonávat. V souvislosti s britskou královskou rodinou mnozí autoři používají dvě slova, a sice *heritage*, coby dědictví (viz např. Otnes – Maclaran 2007: passim) a *legacy*, ve smyslu historického odkazu (viz např. Owens 2019: 269). Významově jsou si tyto pojmy velmi blízké a poukazují na skutečnost, že tradice britské královské rodiny pokračuje z generace na generaci, předávajíc si své vlastní principy a hodnoty. Cele Otnes a Pauline Maclaran (2007: 52) píší o kulturním dědictví, které si předávají jednotliví členové britské královské rodiny jak sami mezi sebou, tak i s veřejností, hovoří jako o tzv. *konzumním kmeni*, jenž kolektivně vytváří svoji vlastní kulturní značku, jíž poté prostřednictvím emocí a vášně rozšíří mezi globální publikum. O tomto polemizují obě autorky v roce 2007, kdy se Twitter teprve pomalu ukotvoval jako online platforma pro sociální interakci, v dnešním světě ovšem britský „konzumní kmen“ hojně využívá twitterovou diplomacii, a to právě ke globálnímu šíření své vlastní značky³¹.

³¹ O britské královské rodině jako o vlastní globální značce hovoří ve své bakalářské práci Markéta Šonková (2014: passim), která ji zkoumá z hlediska její veřejné image a celkového vnímání v mezinárodním prostředí.

2.2. Britská královská rodina jako politický aktér

Svoji značku královna společně se zbytkem královské rodiny promítá do povinností, které jako hlava celé monarchie musí vykonávat a jež z její role ve Velké Británii rovněž tradičně vyplývají. V rámci Commonwealthu má Alžběta II. za úkol spíše formální náležitosti, jako jsou schůzky s různými politickými představiteli těchto sdružených států či královský souhlas s přijatou legislativou (Commonwealth Network nedat.). Při takových ceremoniálech ji mnohdy zastupují jednotliví členové se svými druhy a družkami, jako tomu bylo například při posledních oslavách mezinárodního dne Commonwealthu³², kterého se zúčastnil pouze její syn, princ Charles s manželkou Camillou a vnuk, princ William s manželkou Catherin (viz např. ITV 2022).

V samotném Spojeném království poté královna, stejně jako tomu je právě v zemích Commonwealthu, nemá žádné výsadní politické pravomoci, a proto pouze formálně stojí v čele konstituční monarchie, která sama o sobě tuto skutečnost stanovuje. Ve Velké Británii tak není zákonodárcem monarcha, ale zbylé dvě části britského Parlamentu – *House of Commons* a *House of Lords*³³, Alžběta II. zde hraje pouze ceremoniální a symbolickou roli, při níž se obecně očekává, že zůstane politicky neutrální³⁴. Přesto však monarchovi náleží celá řada aktivit (UK Parliament nedat./a):

1. Královna má právo otevřít³⁵ ale i rozpustit Parlament za podmínek, které jí stanovuje tzv. *Fixed Term Parliament Act* z roku 2011;

³² Den Commonwealthu se v Británii slaví vždy každé druhé úterý v březnu, kdy ve Westminster Abbey probíhá speciální ceremonie na počest všem 54 členským státům, které dohromady demograficky činí téměř jednu třetinu obyvatelstva celé planety (Westminster Abbey nedat.). V rámci oslav se tak promítá bohaté kulturní dědictví takto sdružených zemí s Alžbětou II. v čele.

³³ Oba tyto názvy jsou v českém prostředí užívány i v překladu Sněmovna reprezentantů a Sněmovna lordů.

³⁴ Královnina neutralita spočívá i v tom, že se parlamentních voleb vůbec neúčastní, ačkoliv poté má na Parlament zásadní vliv (The Royal Household nedat./b).

³⁵ Otevírání Parlamentu je formální ceremonie, při níž královna na začátku každé sezóny, kdy zasedá britský Parlament, přičemž ta poslední proběhla 11. května roku 2021 (UK Parliament nedat./b). Královna při této příležitosti před Sněmovnou reprezentantů a Sněmovnou lordů přednese projev, v němž shrnuje dosavadní směřování politik a jejich budoucích cílů.

2. Královna prostřednictvím přímého projevu v *House of Lords* předává Parlamentu³⁶ vlastní nápady na novou legislativu;
3. Aby se listina stala platným zákonem ve Spojeném království, musí k ní královna vyslovit svůj oficiální *královský souhlas*³⁷.

Kromě těchto úkonů má také královna speciální vztah s britským premiérem či premiérkou, v rámci něhož má možnost si s ním/ní kdykoliv sjednat schůzku podle potřeby (The Royal Household nedat./b). Vítěz či vítězka všeobecných voleb je následně pozván/a na schůzku s královnou do Buckinghamského paláce, kde tradičně společně projednávají možnou podobu nové vlády Velké Británie. Zpravidla má poté nový předseda britské vlády veřejný projev, v němž oznamuje, na čem se s královnou shodli.

2.3. Digitální diplomacie britské královské rodiny

Všechny tyto ceremonie a oficiální veřejné akty jsou britskou královskou rodinou pečlivě zaznamenávány na sociální sítě, které jí slouží jako prostředek moderní veřejné diplomacie v digitální formě – k propojování se z pozice aktéra mezinárodního systému s globální veřejností. Dle webových stránek Twiplomacy (nedat./c) disponuje královská rodina ve Spojeném království účty na šesti sociálních sítích – Twitteru, Facebooku, Instagramu, Youtube, LinkedInu a také Periscopeu, což jsou přesně ty sociální platformy, které ovládá také Narendra Modi, indický premiér a aktuálně e-diplomacie nejvíce využívající státník ze všech hlav států po celém světě. Na rozdíl od Modiho britskou královskou rodinu na sociálních sítích sleduje výrazně méně lidí, i tak však obsazuje na žebříčcích z listopadu roku 2020 přední příčky a patří tak mezi padesát nejsledovanějších, nejefektivnějších a nejvíce interagujících světových lídrů na Instagramu, Facebooku i Twitteru.

³⁶ Aby podpořila své dobré vztahy s Parlamentem Spojeného království, je přirozeně v kontaktu i s jeho dílčími částmi ve Skotsku, Walesu i Severním Irsku, kde rovněž zastává mnohé ceremoniální funkce (The Royal Household nedat./b).

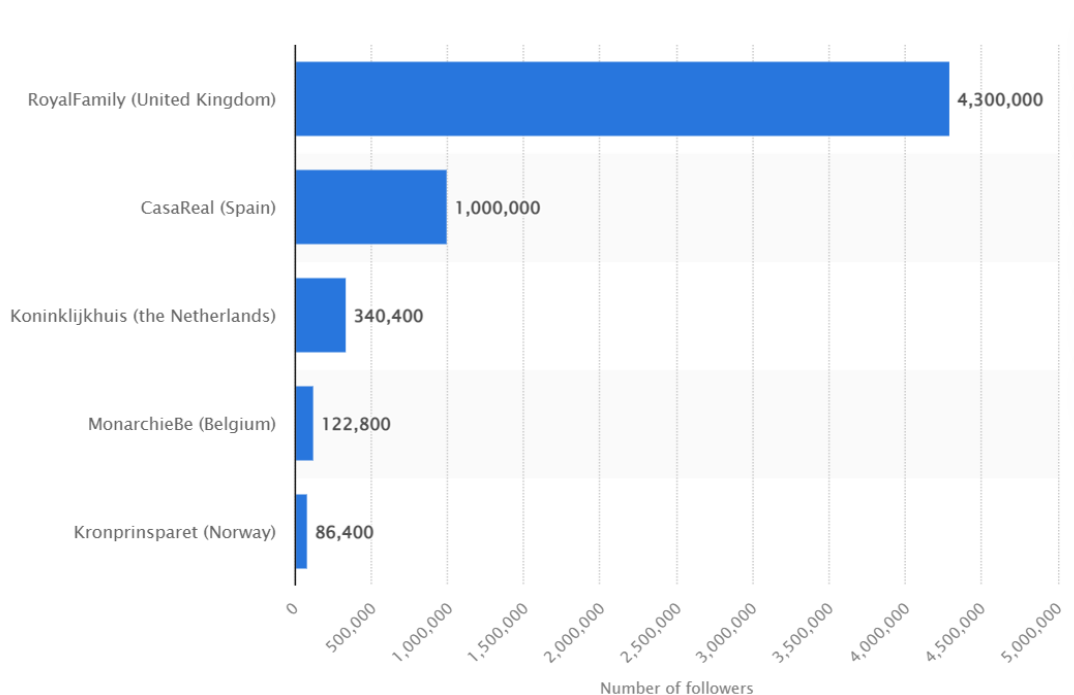
³⁷ Tzv. *the Royal Assent*.

Na Instagramu k 1. listopadu roku 2020 obsadila britská královská rodina s 54 miliony interakcí 7. místo mezi padesáti vůdčími osobnostmi států s nejvíce interakcemi se svými sledujícími (Twiplomacy 2020c), počet 145 111 instagramových příspěvků britské královské rodině přinesl 11. příčku na žebříku efektivnosti světových lídrů (Twiplomacy 2020d) a její instagramový účet byl zároveň osmým nejsledovanějším účtem mezi všemi světovými státníky (Twiplomacy 2020e). V těch samých kategoriích obsadila britská královská rodina rovněž velmi vysoké příčky i v rámci Facebooku, kde její profil v efektivitě skončil 15., 24. nejvíce interagující a 17. nejsledovanější (Twiplomacy nedat./c). Na samotném Twitteru byla k 24. listopadu 2020 24. nejsledovanějším uživatelem (Twiplomacy nedat./c).

To bylo však před vlnou covidové pandemie, která vyslala digitální diplomacii do popředí diplomatických praktik, a britská královská rodina se svým oficiálním twitterovým účtem @RoyalFamily nyní patří mezi jedny z nejsledovanějších a nejaktivnějších uživatelů této sociální platformy. Před covidovou krizí britská královská rodina disponovala na Twitteru čtyřmi miliony sledujících a mezi padesáti nejsledovanějšími lidry se tak umístila na 24. pozici (Twiplomacy 2020a) a mezi padesáti nejaktivnějšími lidry s twitterovým účtem se tehdy vůbec neobjevila (Twiplomacy 2020b)³⁸. Z následujícího grafu je čitelné, že v dubnu roku 2021 disponovala britská královská rodina na twitterovém účtu @RoyalFamily 4,3 miliony sledujících, čímž výrazně vedla před dalšími evropskými královskými rodinami – španělskou @CasaReal, nizozemskou @Koninklijkhuis, belgickou @MonarchieBe a norskou @Kronprinsparet.

³⁸ Nová Twiplomacy Study pro rok 2021 od autorů Burson Cohn & Wolfe prozatím není k dispozici.

Graf č. 3: Pořadí evropských královských rodin v počtu sledujících v roce 2021

Zdroj: Statista (2021)

2.3.1. Královna Alžběta II. / @RoyalFamily / Královská rodina (The Royal Family)

Britská královna Alžběta II. společně se svojí nejbližší rodinou vystupuje v online twitterovém prostředí pod jedním účtem, a sice již zmiňovaným @RoyalFamily. „Buckinghamský palác uveřejnil, že se královská rodina nyní přidala k twitterové mikroblogerské revoluci,“ uvádí v perexu svého článku pro *BBC News* Rory Cellan-Jones (2009). V dubnu roku 2009 britská královská rodina udělala krok vstříc novému komunikačnímu prostředku, přičemž hlavním účelem, za nímž tehdejší twitterový účet @BritishMonarchy vznikl, mělo být zejména poskytování informací občanům o minulých i nadcházejících událostech, kterých se jednotliví členové královské rodiny účastní, a rovněž o jejich povinnostech a závazcích (Cellan-Jones 2009). „Záměrem je, že je to zpravodajská služba spíše než osobní hlas,“ uvedla královnina mluvčí (cit. dle Cellan-Jones 2009) v souvislosti s tím, že tento účet bude spravován speciálním týmem,

nikoliv samotnými členy britské královské rodiny. Účet @BritishMonarchy však na Twitteru již není k nalezení, v roce 2016 byl přejmenován na svou dnešní podobu @RoyalFamily (viz např. HELLOMAGAZINE.COM 2016).

Ačkoliv Buckinghamský palác deklaroval, že své sociální sítě nebude osobně spravovat, v říjnu roku 2014 sama královna Alžběta II. zveřejnila svůj první twitterový příspěvek, v němž se podepsala jako Elizabeth R., přičemž „R“ zastupuje slovo „regina“, latinsky královna (Smith-Spark 2014). Královna oficiální online pozvánkou na výstavu *Information Age* do londýnského *Muzea vědy* oslovila nejen britskou veřejnost, ale celou „twittersféru“³⁹. Trilogii příspěvků s hashtagem #TheQueenTweets zveřejněnou v krátkém časovém intervalu na twitterovém účtu @BritishMonarchy sleduje ve svém článku uživatel Twitteru s přezdívkou Steve (2014), @pocketsteve, který zde rozebírá královnin krok směrem k novým komunikačním online technologiím. Alžbětin první příspěvek byl vzápětí následován dalším, v němž speciální twitterový team spravující tento účet sdělil publiku, že poslední příspěvek na tomto účtu zveřejnila sama královna⁴⁰.

³⁹ Twittersféra nebo rovněž twittosféra je pojem spíše neformálního ražení, odkazující souhrnně ke všem uživatelům sociální sítě Twitter (viz např. LEXIKO nedat.). Toto označení twitterového prostředí však používá ve svých pracích celá řada akademiků jako například trojice autorů Freelon, Lynch a Aday (2015: passim), kteří popisují vliv syrské twittersféry na šíření informací o tehdy probíhající občanské válce na území Sýrie, potažmo na rekrutování a radikalizování zahraničních vojáků, jež by na straně prezidenta Bašára Assada bojovali (viz také např. NBC News).

⁴⁰ Alžbětin příspěvek byl zveřejněn ve 12:35, následoval příspěvkem jejího týmu v čase 12:37 a doplněný ve 12:39 fotografií, na níž Alžběta II. osobně tweetuje.

Tweet č. 2: Historicky první twitterový příspěvek královny Alžběty II.

The Royal Family
@RoyalFamily

It is a pleasure to open the Information Age exhibition today at the [@ScienceMuseum](#) and I hope people will enjoy visiting. Elizabeth R.

12:35 PM · Oct 24, 2014 · Twitter for iPhone

33.3K Retweets 86 Quote Tweets 39.4K Likes

Zdroj: The Royal Family (2014a)

Tweet č. 3: Druhý z vlákna příspěvků série #TheQueenTweets

The Royal Family
@RoyalFamily

The last tweet was sent personally by The Queen from her official Twitter account [@BritishMonarchy](#) [#TheQueenTweets](#)

12:37 PM · Oct 24, 2014 · Twitter for iPad

3,436 Retweets 3,184 Likes

Zdroj: The Royal Family (2014b)

Tweet č. 4: Třetí z vlákna příspěvků série příspěvků #TheQueenTweets

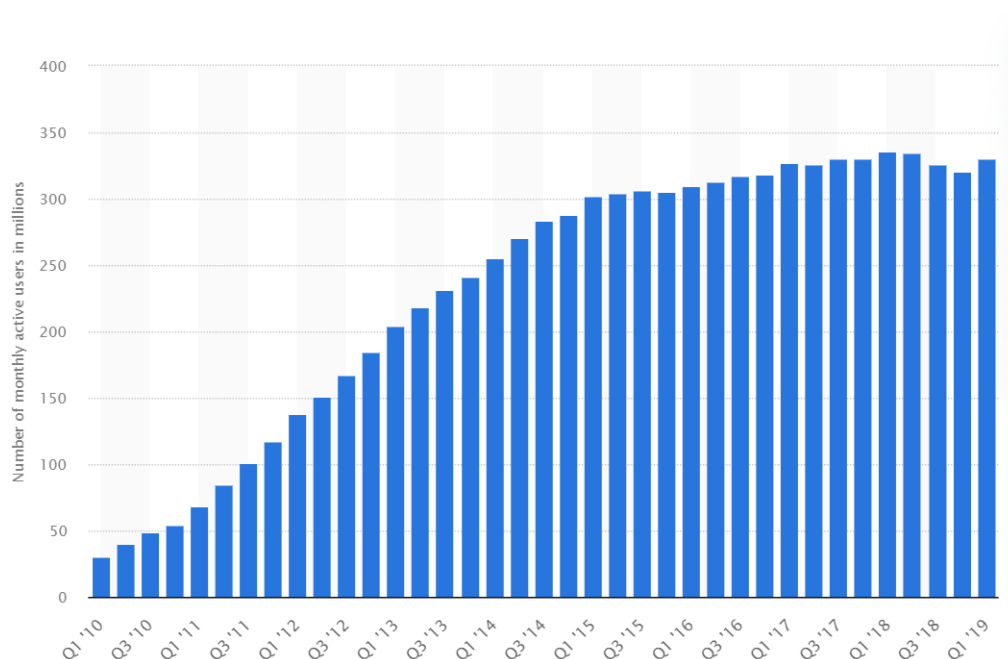
Zdroj: The Royal Family (2014c)

Celé toto vlákno o královnině osobním přispívání na Twitter se okamžitě rozšířilo online prostředím a britská královská rodina, zejména Alžběta II., tak potvrdila postavení vlivného aktéra mezinárodních vztahů, který svoji pozici upevňuje i s využitím digitální diplomacie.

V době, kdy královna Alžběta II. zveřejnila na Twitteru svůj první příspěvek, sledovalo účet @BritishMonarchy 728 tisíc lidí (Cuthbertson 2014). V první třetině roku 2022 tento účet pokračující s názvem @RoyalFamily, skýtá téměř 4 730 000 sledujících (The Royal Family nedat.). Během osmi let tak na Twitteru výrazně stoupla popularita britské královské rodiny v čele s královnou a její twitterový účet nyní sleduje o celé 4 miliony obyvatel z celého světa více. Za tímto nárůstem pravděpodobně stojí i celkový nárůst uživatelů v twitterové sféře. Dle statistik serveru Statista (2019) bylo v první čtvrtině roku 2010

na Twitteru aktivních 30 milionů uživatelů, kdežto v první čtvrtině roku 2019 bylo aktivních twitterových uživatelů 330 milionů⁴¹. Nejstrmější nárůst počtu aktivních uživatelů po celém světě můžeme v této statistice pozorovat zejména mezi lety 2010 a 2015, kdy jejich počet poprvé překonal hranici tří set milionů.

Graf č. 4: Počet měsíčně aktivních twitterových uživatelů po celém světě mezi lety 2010 a 2019

Zdroj: Statista (2019)

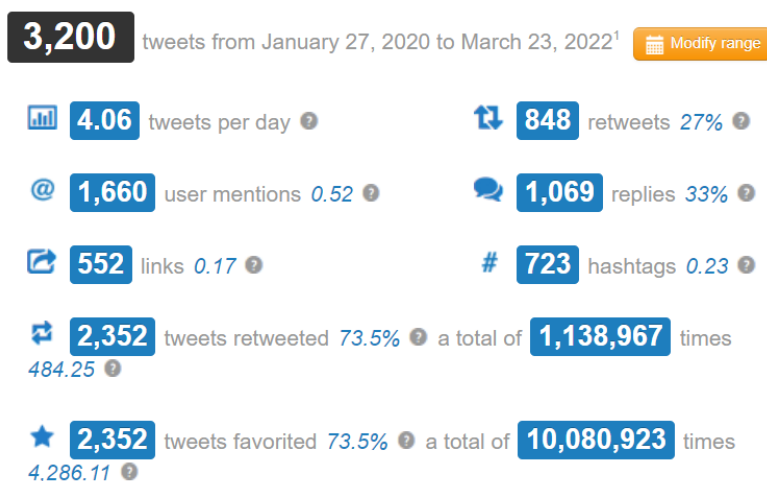
Dle statistik webové domény Twitonomy⁴² (nedat./a) bylo britskou královskou rodinou v období od 27. ledna 2020 do 23. března 2022 zveřejněno na 3 200 tweetů, z celkového počtu 35 925 příspěvků, které @RoyalFamily přidala do twitterového prostředí od dubna roku 2009. To znamená, že v průměru britská královská rodina na Twitter přidá celé čtyři příspěvky denně (Twitonomy nedat./a). Takzvaně *retweetnuto*, respektive opakovaně sdíleno, bylo v daném

⁴¹ Nejvyšší počet aktivních twitterových uživatelů bylo však dle této statistiky 336 milionů v první čtvrtině roku 2018 (Statista 2019).

⁴² Twitonomy je webová stránka, která slouží jako analytický nástroj, poskytující celou řadu dat, grafů a analýz, pomocí nichž může přihlášený uživatel Twitteru sledovat vývoj svého vlastního účtu i účtů ostatních jedinců v twitterovém prostředí (Rayson 2014).

tříletém období 2 352 příspěvků z celkových 3 200, což činí 73,5 %⁴³ všech příspěvků @RoyalFamily (Twitonomy nedat./a). Možnost retweetování však využívá sama britská královská rodina, poněvadž prostřednictvím svého twitterového účtu v průběhu tří let „přesdílela“ 848 twitterových příspěvků cizích autorů⁴⁴, což tvoří 27 %⁴⁵ z celkového počtu všech příspěvků na Twitteru, které v daném období Twitonomy (nedat./a) analyzovala. Přes 10 milionů twitterových uživatelů rovněž označilo 73,5 % ze všech královských tweetů v uvedeném tříletém období jako „to se mi líbí“, přičemž procentuálně vyjádřený podíl odkazuje k tomu, že @RoyalFamily je v rámci twittersféry poměrně uznávaným zdrojem informací (Twitonomy nedat./a).

Schéma č. 3: Přehled aktivit twitterového účtu @RoyalFamily v období od 27. ledna 2020 do 23. března 2022

Zdroj: Twiplomacy (2022)

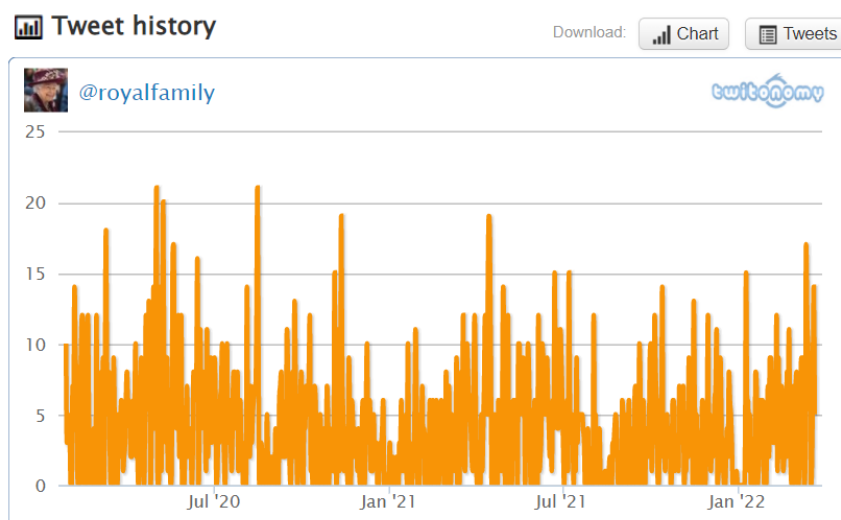
⁴³ Twitonomy (nedat./a) upozorňuje, že čím vyšší toto číslo je, tím víc je retweetovaný zdroj, čili @RoyalFamily, považovaný za hodnotný zdroj informací ostatními jedinci na Twitteru. Dle Twitonomy (nedat./a) 2 352 tweetů britské královské rodiny bylo „přesdíleno“ více než milionkrát, což znamená, že průměrně každý tweet zveřejněný pod tímto účtem byl retweetnut 484,25 krát.

⁴⁴ Nejvíce retweetovaným účtem byl mezi lety 2020 a 2022 @ClarenceHouse, jemuž je věnována následující podkapitola a jehož příspěvky byly prostřednictvím účtu @RoyalFamily „přesdíleny“ celkem třicetkrát (Twitonomy nedat./a).

⁴⁵ Twiplomacy (nedat./a) upozorňuje, že čím vyšší tento podíl je, tím více daný zdroj, v tomto případě @RoyalFamily, interaguje s ostatními twitterovými uživateli.

Královna Alžběta II. v roce 2019 oznámila, že na správu královského twitterového účtu Buckinghamský palác najal nového experta na digitální komunikaci⁴⁶ britské královské rodiny, aby mohla lépe šířit své hodnoty (Lipschultz 2020). Z grafu, který pro analýzu aktivity @RoyalFamily vytvořili tvůrci webové domény Twitonomy (nedat./a), lze zaznamenat nejvyšší tweetovací činnost zhruba ve druhé polovině roku 2020, kdy přesáhla mnohdy i 20 příspěvků denně. To může být ovlivněno dvěma faktory, zaprvé tato skutečnost potvrzuje činnost nového správce královských sociálních sítí, a zároveň se druhá polovina roku 2020 nesla ve znamení prohlubující se covidové krize, ke které se britská královská rodina na Twitteru hojně vyjadřovala. V obou případech je však patrné, že v posledních třech letech britská královská rodina vyvíjí snahu přizpůsobovat se novým trendům veřejné digitální diplomacie, jež v dnešním moderním mezinárodním systému hraje jednu ze stěžejních komunikačních rolí mezi aktéry mezinárodních vztahů a veřejností.

Graf č. 5: Frekvence tweetování na twitterovém účtu @RoyalFamily v období od 27. ledna 2020 do 23. března 2022

Zdroj: Twitonomy (nedat./a)

⁴⁶ O'Malley (2019) pro britský deník Independent uvádí, že nový manažer sociálních sítí má nejen denně monitorovat zpravodajské dění na digitálních a sociálních platformách, ale také vyvářet samotný obsah jednotlivých sdělení.

2.3.2. Velšský princ a vévodkyně z Cornwallu, @ClarenceHouse

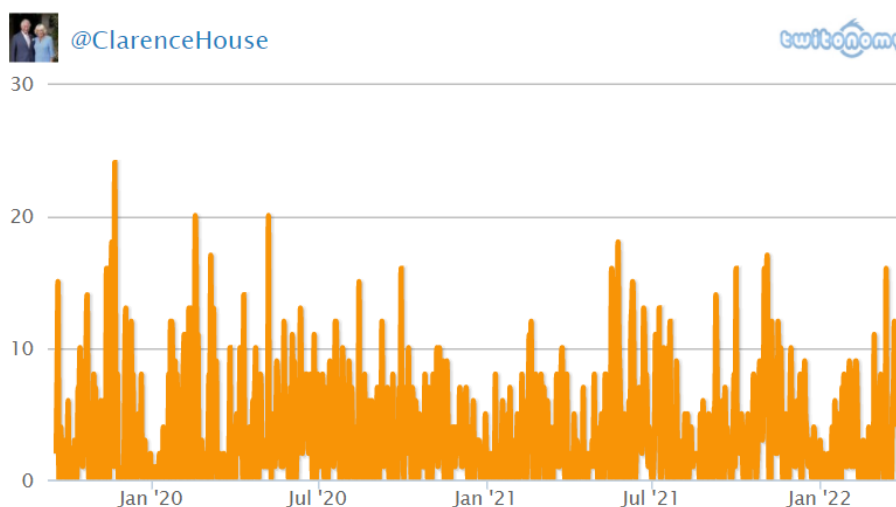
Dne 14. listopadu 2010 zakládá svůj oficiální twitterový účet princ Charles, syn královny Alžběty II., společně se svou družkou, vévodkyní Camillou (The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall nedat.). Na Twitteru je možné jej dohledat pod názvem The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall nebo rovněž @ClarenceHouse. Oddělil se tak od původní @BritishMonarchy, aby mohl sdílet internější informace z pozice přímého následníka trůnu i ze soukromého života své rodiny (Proctor 2019). Svůj twitterový účet princ Charles používá především k předkládání oficiálních vyjádření svému publiku, tedy využívá top-down způsobu online komunikace. Příkladem takového přenosu informací může být oficiální oznámení zasnub prince Williama s Catherine Middleton, jež publikoval @ClarenceHouse dne 16. listopadu 2010, tedy dva dny poté, co byl tento twitterový účet založen (The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall 2010).

Zejména účty obou budoucích následovníků britského trůnu, Charlesův @ClarenceHouse a Williamův @KensingtonRoyal, kterému je věnována další podkapitola, mají doplňkovou funkci k oficiálnímu účtu britské královské rodiny a její hlavy Alžběty II. (Muñoz-Sastre – Rodrigo-Martín – Rodrigo-Martín 2021: 29). Dle dat nasbíraných prostřednictvím portálu Twitonomy (nedat./b) princ Charles se svou družkou Camillou na svém Twitteru uveřejnili od 19. září 2019 do 24. března 2022 na 3200 příspěvků, přičemž retweetováno jich bylo celých 2 630, tedy 82,19 %⁴⁷ z celkového počtu tweetů. Z následujícího grafu Twitonomy (nedat./b) je patrné, že byl princ Charles nejméně aktivní v twitterovém prostředí na konci roku 2019 a od té doby je jeho aktivita víceméně v rovnováze. Denně tak průměrně @ClarenceHouse na Twitter

⁴⁷ Z těchto údajů je zřejmé, že je princ Charles s vévodkyní Camillou na Twitteru srovnatelně aktivní s @RoyalFamily, ačkoliv u ní bylo období analýzy dat o půl roku kratší. Podíl 82,19 % odkazuje k tomu, za jak důvěryhodné považují uživatelé v twitterovém prostředí informace sdílené @ClarenceHouse. Právě zde analýza webu Twiplomacy (nedat./b) odhaluje u Charlesova twitterového účtu vyšší podíl důvěryhodnosti, než-li u britské královské rodiny, protože ostatní twitteroví uživatelé v daném období „přesdíleli“ více příspěvků @ClarenceHouse než @RoyalFamily. Retweetovaných příspěvků bylo sice více, ovšem zatímco u britské královské rodiny daný počet příspěvků „přesdílelo“ přes jeden milion uživatelů, u prince Charlese tak učinilo 330 145 uživatelů (Twitonomy nedat./b).

zveřejní zhruba 3,5 příspěvku, což je zlomek méně než @RoyalFamily (Twitonomy nedat./b). Stejně jako @RoyalFamily nejčastěji retweetovala příspěvky prince Charlese a vévodkyně Camilly, i @ClarenceHouse nejčastěji na svém profilu opětovně sdílí příspěvky zveřejněné britskou královskou rodinou (Twitonomy nedat./b).

Graf č. 6: Frekvence tweetování twitterového účtu @ClarenceHouse v období od 19. září 2019 do 24. března 2022

Zdroj: Twitonomy (nedat./b)

Velšský princ a vévodkyně z Cornwallu jsou členy britské královské rodiny, kteří s využitím twitterové diplomacie posilují její upevnění jakožto aktivního aktéra moderního mezinárodního systému. Jejich působení na této online sociální platformě zcela koresponduje se zásadami královské rodiny ve Spojeném království, čemuž nasvědčují i vykonávané aktivity budoucího následníka trůnu, jež jsou následně na Twitteru prezentovány široké světové veřejnosti.

2.3.3. Vévoda a vévodkyně z Cambridge, @KensingtonRoyal

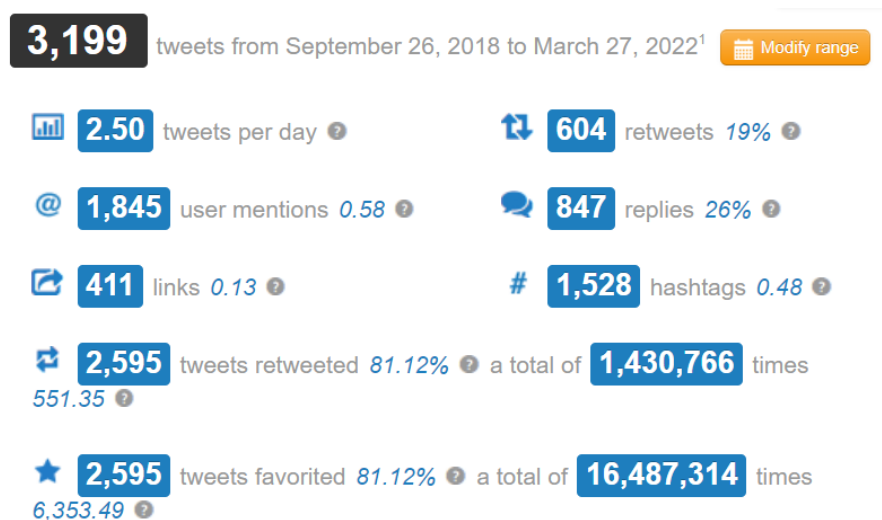
Druhý v pořadí na královský trůn ve Velké Británii je princ William, který na Twitteru společně se svojí nejbližší rodinou vystupuje

jako @KensingtonRoyal⁴⁸. Cambridžský vévoda s vévodkyní tento účet nepoužívají pouze k prezentaci sama sebe twitterové komunitě, ale rovněž zde představují svůj charitativní projekt *Royal Foundation*. Ten je tvořen sérií programů zaměřených na zásadní společenská témata jako podpora mentálního zdraví, rozvoj v raném věku, ochranu přírody, nouzovou pomoc a nově i covid-19 (Royal Foundation nedat.). Prostřednictvím Twitteru tak buduje věhlas sebe samého a svých nejbližších, ale rovněž svou aktivitou přispívá k budování celkové image britské královské rodiny jakožto jednoho aktéra.

Princ William se svou družkou Catherine jsou dle analytika internetového portálu *YouGov* Connora Ibbetsona (2020) nejpoblábnějšími členy britské královské rodiny, kteří mají dle průzkumů veřejného mínění největší potenciál k utváření budoucího směřování monarchie. Dvojice, která by po princovi Charlesovi měla převzít formální moc nad Spojeným královstvím, své charitativní akce a plnění dalších královských povinností sdílí s twitterovým prostředím, nikoliv však v takové míře jako samotná @RoyalFamily. V téměř čtyřletém období mezi 28. zářím 2018 a 27. březnem 2022 bylo na @KensingtonRoyal zveřejněno 3199 příspěvků, tedy 2,5 příspěvku denně, což je o 1,5 příspěvku méně než za tři roky vložila do online prostředí twittersféry @RoyalFamily (Twitonomy nedat./c). Oproti té však podíl důvěryhodnosti sdílených informací účtem @KensingtonRoyal tvoří 81,12 % a každý z 2 595 tweetů byl více než milionkrát předán a funkci „to se mi líbí“ zde využilo přes 16 milionů twitterových uživatelů (Twitonomy nedat./c). Dle Twitonomy (nedat./c) vévoda a vévodkyně z Cambridge na svém profilu @KensingtonRoyal dlouhodobě retweetuje příspěvky pocházející od @RoyalFamily a poté od @ClarenceHouse, což odkazuje k přetrvávající soudržnosti britské královské rodiny, která tak na širokou veřejnost působí jednotně i v online prostředí sociálních sítí, potažmo právě Twitteru.

⁴⁸ Název tento účet dostal podle Kensingtonského paláce v Londýně, domovem prince Williama, jeho manželky a jejich dětí – prince George, v pořadí třetího následníka trůnu, princezny Charlotte a prince Louise.

Schéma č. 4: Přehled aktivit twitterového účtu @KensingtonRoyal v období od 28. září 2018 do 27. března 2022

Zdroj: Twitonomy (nedat./c)

2.3.4. Vévoda a vévodkyně ze Sussexu

Zatímco twitterový účet vévody a vévodkyně z Cambridge reflektuje zejména jejich charitativní činnost a plnění povinností vyplývajících z jejich pozice členů královské rodiny, princ Harry se svou družkou Meghan Markle twitterové diplomacie nevyužívají. Kroky v rámci digitální diplomacie provádějí prostřednictvím jiných online sociálních platforem, zejména Instagramu, kde se pod názvem účtu *sussexroyal* prezentují jako *Vévoda a vévodkyně ze Sussexu* a kde zároveň před dvěma lety z rodinných důvodů⁴⁹ oznámili své odstoupení z části formálních náležitostí britské královské rodiny. „Máme v úmyslu ustoupit jako ‚seniorní‘ členové královské rodiny a pracovat, abychom se stali finančně nezávislími, zatímco budeme plně podporovat Její veličenstvo královnu. [...] Nyní plánujeme balancovat mezi Spojeným královstvím a Severní Amerikou a nadále ctít naši povinnost ke královně,

⁴⁹ „Tato geografická rovnováha nám umožní vychovat našeho syna s úctou ke královské tradici, do níž byl narozen, a zároveň poskytnout naší rodině prostor na soustředění se na další kapitolu, a to včetně založení naší nové charitativní entity,“ uvedli Vévoda a vévodkyně ze Sussexu (2020) rovněž v daném instagramovém příspěvku.

Commonwealthu a našim patronátům,“ uveřejnili vévoda a vévodkyně ze Sussexu na svém instagramovém profilu na začátku ledna 2020 (The Duke and The Duchess of Sussex 2020). Zpráva o tomto kroku se i díky svému zveřejnění na online sociální síti velice rychle dostala do všech světových médií, čímž se potvrzuje, že v pořadí šestý následovník britského trůnu se svou nejbližší rodinou využívá digitální diplomacie a přispívá tak k budování věhlasu britské královské rodiny globálně.

2.3.5. Ostatní členové britské královské rodiny na Twitteru

Zvláštní pozornost twitterovému prostředí dlouhodobě věnuje princ Andrew, vévoda z Yorku, královnin druhý syn, jenž si jako první z členů britské královské rodiny založil v roce 2013 samostatný twitterový účet, nepodléhající pod tehdejší @BritishMonarchy ani @ClarenceHouse⁵⁰ (Press Association 2013). Vévodův mluvčí (cit. dle Press Association 2013) potvrdil Andrewovo nadšení z moderních technologií a snahu přizpůsobit se twitterovému prostředí projevil již při tweetování právě z účtu @BritishMonarchy. Twitterový účet @TheDukeofYork však již není k dispozici, princ Andrew jej smazal poté, co roku 2019 ustoupil od svých královských povinností⁵¹ (BBC 2020).

Ostatní členové jádra britské královské rodiny nedisponují vlastními twitterovými účty, a tak na digitální diplomacii v rámci moderní veřejné diplomacie participují pod společným účtem @RoyalFamily. Jeho součástí jsou proto i příspěvky týkající se královnina manžela prince Philipa, vévody z Edinburghu, královské princezny⁵² Anny, královniny jediné dcery, prince Edwarda, hraběte z Wessexu, i jeho družky Sophie, hraběnky z Wessexu.

⁵⁰ @ClarenceHouse tehdy sloužil výhradně pro prezentování prince Charlese s jeho nejbližší rodiny – družky Camilly a syny Williama a Harryho.

⁵¹ Stalo se tomu v souvislosti s Andrewovými blízkými vztahy s Jeffrey Epsteinem, který byl v roce 2019 zatčen za sexuální zneužívání nezletilých. Princ Andrew předložil téhož roku královně rezignaci na svůj královský post, která jí v lednu roku 2022 přijala společně s princovými vojenskými hodnostmi a patronáty (Hallemann 2022).

⁵² *The Princess Royal* je oficiální titul, který tradičně dědí nejstarší dcera vládnoucího britského monarchy.

3. Analýza komunikace britské královské rodiny na Twitteru

V daném výzkumném období od 29. ledna 2020, kdy byly ve Velké Británii evidovány první případy onemocnění covid-19, do 29. ledna 2022 lze na twitterovém účtu @RoyalFamily pozorovat konstantní proporce zveřejňovaných příspěvků. Po dobu těchto dvou let britská královská rodina přidávala na Twitter v průměru zhruba čtyři příspěvky denně (Twitonomy 2022). Aktivní top-down komunikací na sociální síti se proto zapojovala do digitální veřejné diplomacie moderního mezinárodního společenství.

Právě komunikace britské královské rodiny v online i offline prostředí bývá častým předmětem výzkumu mnohých akademiků. Způsob, jakým se královna a její nejbližší příbuzní vyjadřují prostřednictvím svých účtů na internetových platformách či akcích, jichž jsou povinni se jako zástupci britské monarchie zúčastnit, se vrývají do tzv. kolektivní paměti společnosti (Jordan 2019: 49). Proto dle kulturní antropoložky Christiny Jordan (ibid.) britská královská rodina natolik inklinuje k dodržování tradic a ctění rituálů, které jsou v Británii již po generace předávány z jednoho panovníka na druhého a s pomocí nichž si monarchové udržují přízeň svého lidu a budí veřejný zájem o vlastní instituci.

Historie sdílení soukromého i společenského života královské rodiny zachází až do konce 19. století, kdy se staly zejména fotografie absolutní senzací pro britskou veřejnost. Tehdejší ve velkém produkované *cartes-de-visite*⁵³ britské královské rodiny, které jsou s viktoriánskou érou spojovány dodnes, byly přelomovým vynálezem ve vývoji fotografie a staly se pro velký zájem britské společnosti nedílnou součástí novinových výtisků (Schwarzenbach 2004: 256–258). Královská rodina se takovým způsobem chtěla přiblížit k občanům Spojeného království, získat si jejich sympatie, oddanost a obdiv, zároveň s vyvoláním pocitu sounáležitosti k Britskému impériu (Schwarzenbach 2004: 258). Současná královna Alžběta II. a všichni následníci britského trůnu

⁵³ Tento fenomén se v Evropě rozšířil díky Napoleonovu fotografu Adolphe-Eugèneu Disdérin, který začal nízkonákladové a snadno vyrobitelné *cartes-de-visite* prodávat veřejnému publiku (Schwarzenbach 2004: 256). Jedná se proto o evropský trend tehdejší doby, nikoliv o senzaci, která by prorůstala pouze britskou společností.

i nadále cítí povinnost zastupovat britskou společnost a přiblížit se k ní i s využitím emotivního vystupování⁵⁴ a sdílením privátního obsahu (ibid.). Právě fotografie a videa jsou dnes nedílnou součástí mnohých twitterových účtů, @RoyalFamily ani s ní vysoce interagující @ClarenceHouse či @KensingtonRoyal nevyjímaje.

Následující analýza celkem 3 233 twitterových příspěvků⁵⁵ přidaných prostřednictvím účtu @RoyalFamily přináší vhled o angažovanosti britské královské rodiny v oblastech zájmu pro Velkou Británii klíčových. Na jedné straně stojí témata politická, s nimiž se pojí Spojené království historickými vazbami, jako jsou Commonwealth, Evropská unie a jednotlivé státy, které z bezpečnostního hlediska poutají pozornost celého mezinárodního systému. Oproti tomu se však britská královská rodina na Twitteru orientuje i na témata výhradně apolitická, společenská, která silně po dobu daných dvou let výrazně rezonují mezinárodním prostředím – onemocnění covid-19 a vyzývání k ochraně životního prostředí.

Vlastní analýza @RoyalFamily rovněž prokazuje, že tento twitterový účet nezahrnuje pouze twitterovou diplomacii královny, jejího manžela Philipa a následníků britského trůnu. Odkazováno je zde i na akce, jichž se povinně účastní běžně i ostatní členové britské královské rodiny, a to i ne zcela přímí příbuzní královny Alžběty, nýbrž partneři a partnerky královniných potomků či sourozenců⁵⁶.

⁵⁴ Veřejné vystupování dopodrobna rozebírají Natalya Panina a Oksana Amerkhanova (2018: passim), které se v rámci svého lingvistického výzkumu v časopisu *Training, Language and Culture* zaměřují na využívání citoslovcí členy britské královské rodiny při projevech k veřejnosti.

⁵⁵ Twitterové příspěvky nejen britské královské rodiny se rozdělují do čtyř kategorií – *Quotes* (citace), *Retweets* (retweety, opětovná sdílení), *Tweets* (tweety s vlastním obsahem) a *Replies* (odpovědi). Jednotlivé twitterové příspěvky potom mohou tvořit celá vlákna, která slouží jako prodloužení příspěvku s minimální délkou 280 znaků.

⁵⁶ Příkladem takové události, již se coby zástupkyně britské královské rodiny zúčastnila Edwardova manželka Sophie, hraběnka z Wessexu, může být slavnost *Vision for the Commonwealth*, která se uskutečnila v Paláci sv. Jamese (Clearly 2020). V rámci své twitterové diplomacie tuto skutečnost britská královská rodina komunikovala s veřejností v online prostoru prostřednictvím retweetování původního příspěvku Clearly, čímž se automaticky uložil na zeď účtu @RoyalFamily.

3.1. Zahraničně-politická témata na twitterovém účtu @RoyalFamily

3.1.1. Commonwealth

Commonwealth je sdružení 54 nezávislých států, které dlouhodobě sdílejí stejné principy a hodnoty, jako je potřeba rozvojové spolupráce, demokracie a míru, a jejichž historie se pojí se Spojeným královstvím. V jeho čele formálně stojí britská královna Alžběta II., přičemž tento post není dědičný a následující formální představitel Commonwealthu tak bude volen lídry jednotlivých členských států. Vedle symbolické pozice, jíž nyní zastává Alžběta II., je klíčových tělesem mezinárodní organizace rovněž její Sekretariát, který koordinuje jednotlivé výstupy Commonwealthu. „Založení Sekretariátu Commonwealthu v roce 1965 zdůraznilo rovnost všech členů a definitivně odradilo přetrvávající sentiment, že jeden má právo na určitou převahu nad ostatními. Umožnil Commonwealthu se rozvíjet po nezávislých liniích v souladu se zájmy všech svých členů,“ uvedl v roce 1973 tehdejší tanzanský prezident Julius Nyerere (cit. dle Commonwealthu nedat.). Vyzdvihl tak rovnost jakožto hlavní důvod vzniku nezávislého společenství, které sdružuje bývalé britské kolonie a dominia.

Příspěvky týkající se Commonwealthu jsou proto na Twitteru britské královské rodiny hojně zastoupeny a celé dva měsíce od začátku výzkumného období této práce, tedy od 27. ledna 2020, tak bylo toto sdružení na účtu @RoyalFamily vůbec nejdílenějším zahraničně-politickým tématem. To se ovšem změnilo po 22. březnu 2020, kdy epidemie onemocnění covid-19 výrazně zasáhla dosavadní životy britských občanů a královská rodina mu proto na svém účtu začala věnovat čím dál více pozornosti. První vlna covidu ve Spojeném království probíhala dle Office for National Statistics (2021: 2), Národního statistického úřadu, mezi březnem a květnem roku 2020, byla zároveň obdobím, kdy se covid-19 stával na Twitteru britské královské rodiny stále zastoupenější společenskou otázkou a částečně tak odpoutal pozornost od početného zástupu tweetů o Commonwealthu.

Twitterový účet britské královské rodiny ovšem poskytuje ostatním uživatelům online sociální platformy unikátní vhled do Commonwealthu jakožto

sdružení států s pevnými vazbami na Spojené království, které přetrvávají historicky až do dnešní doby. Díky přehlednému výčtu tweetů, opětovných sdílení, citací, odpovědí či celých vláken twitterový účet @RoyalFamily do jisté míry funguje jako archiv akcí Commonwealthu, na nichž královna Alžběta II., potažmo ostatní rodinní příslušníci, participovali.

Zejména oslavy světového Commonwealth Day jsou pro britskou královskou rodinu velkou událostí, při jejíž příležitosti její členové veřejně vystupují jak fyzicky na formálních akcích, tak v online prostoru. Zde se zaměřují na vyzdvihování přes půl století trvající spolupráce, odkazování na společnou historii a hodnoty, které společně sdružené nezávislé státy sdílejí. Ve světový den Commonwealthu tradičně královna Alžběta II., jakožto formální představitelka tohoto společenství, veřejně vystupuje s připraveným projevem, jehož specifické části poté sdílí i na svém twitterovém účtu. „Taková směs tradic slouží k tomu, aby nás posílila, individuálně i kolektivně, a sice poskytováním ingrediencí potřebných pro sociální, politickou i ekonomickou odolnost,“ zaznělo 9. března 2020 v královnině zprávě všem 54 sdruženým státům (The Royal Family 2020a). Výňatek z proslovu britská královská rodina ihned zveřejnila na svém twitterovém účtu, a to společně se současnými i historickými fotografiemi připomínajícími světový den Commonwealthu, internetovým odkazem přesměrovávajícím ke královnině veřejnému vystoupení toho dne a hashtagem #CommonwealthDay, pomocí něhož se příspěvek rozšířil mezi ostatní uživatele Twitteru.

S postupem covidové situace a postupným izolováním britské společnosti twitterový účet @RoyalFamily začal produkovat také příspěvky, kde se mísilo urgentní téma covidu-19 s dlouhotrvající spoluprací států v rámci Commonwealthu. Britská královna zde odkazovala rovněž k činnosti dobrovolníků napříč celým společenstvím, k rozvozu potravin a léčiv mezi jednotlivými členskými státy a k celkově fungující koordinaci celé organizace při řešení vzrůstající koronavirové krize. Od roku 2014 Velká Británie navázala spolupráci s americkým programem s názvem *Points of Light*⁵⁷,

⁵⁷ Z anglického originálu volně přeloženo jako „body světla“, pravděpodobně v přeneseném slova smyslu označení osob, které dobrovolně věnují svůj volný čas k pomoci ostatním.

v rámci něhož premiér země každý týden vybere nejvíce inspirujícího dobrovolníka zapsaného v této iniciativě (Points of Light nedat.). Od roku 2018 je do tohoto programu zařazena i kategorie *Commonwealth Points of Light*, kdy britská královna formálně každý rok ocení nejinspirativnějšího dobrovolníka za uplynulých dvanáct měsíců (Points of Light nedat.). Od roku 2020 probíhalo předávání těchto ocenění virtuálně⁵⁸ a o konání této události proto britská královská rodina informovala i online prostředím pomocí svého twitterového účtu @RoyalFamily.

Britská královna Alžběta II. je na twitterovém účtu @RoyalFamily v souvislosti s Commonwealthem často zmiňována, poněvadž stojí v čele společenství od jeho samotného vzniku roku 1965. V červenci roku 2020 si připomínaly své 50. výročí Hry Commonwealthu⁵⁹, jichž byla Alžběta II. patronkou a které se poprvé uskutečnily v Edinburghu s celkovou účastí 1774 atletů z tehdejších 42 národů Commonwealthu (The Royal Family 2020f). V den výročí tuto skutečnost britská královská rodina připomněla uživatelům Twitteru právě prostřednictvím @RoyalFamily, kde byl příspěvek doplněn o dobovou fotografii královny Alžběty z konečného ceremoniálu a trendujícím hashtagem #OnThisDay. Uživatelé Twitteru toho dne pouze stačilo v sekci trendujících témat rozkliknout právě hashtag #OnThisDay a následně byl přesměrován na výčet tweetů obsahujících tento kód, mezi nimiž se nacházel i zmiňovaný příspěvek @RoyalFamily.

„Jako hlava státu královna pravidelně hovoří se světovými vůdci a klíčovými diplomatickými osobnostmi jako součást zásadní role, jíž hraje jako loutka pro Spojené království a Commonwealth,“ uvedla britská královská rodina prostřednictvím svého twitterového účtu v červnu roku 2021,

⁵⁸ Podobně v roce 2020 docházelo kvůli výraznému nárůstu případů onemocnění covid-19 k obecnému přesunu jinak tradičně prezenčních událostí do online prostředí. Mimo jiné Alžběta II. předávala virtuálně i ocenění *Commonwealth Essay Competition*, jejichž tématem byla akce za záchranu klimatu (Royal Commonwealth Society 2020).

⁵⁹ Ku příležitosti těchto her královna tradičně několik měsíců předem předává štafetu se svým vlastním poselstvím, která musí do začátku Her Commonwealthu obletět všechny sdružené státy. Jelikož se příští Hry Commonwealthu konají v Birminghamu roku 2022, na začátku října 2021 Alžběta II. společně se synem Edwardem, vévodou z Wessexu, předala štafetu, která se musí do Birminghamu vrátit do začátku her 28. července 2022 (The Royal Family 2021f).

těsně před tím, než se měla královna s ostatními členy rodiny sejít s ostatními lídry G7 v britském Cornwallu (The Royal Family 2021d). Z pozice svého úřadu se královna často účastní takových mezinárodních jednání, či je přímo jejich hostitelkou, jako apolitická formální hlava státu však zpravidla pouze sleduje jejich průběh.

Propojování tématu Commonwealthu s dalšími vybranými tematickými okruhy této práce není neobvyklým jevem twitterového účtu @RoyalFamily. Jednotlivé příspěvky týkající se Commonwealthu bývají mnohdy směřovány i na společnou ochranu životního prostředí v rámci společenství. K příležitosti světového dne ochrany přírody britská královská rodina zveřejnila prostřednictvím svého twitterového účtu celé vlákno tweetů, odkazujících ke královnině programu @QueensCanopy na ochranu lesů, na kterém se podílí všechny sdružené státy Commonwealthu (The Royal Family 2020ch). Série příspěvků o ochraně lesů tak vznikla za účelem rozšířit povědomí o environmentální problematice mezi sledující účtu @RoyalFamily, ale i dalších uživatelů Twitteru. V souvislosti s životním prostředím měl v Commonwealthu zásadní vliv princ Philip, vévoda z Edinburgu, který zemřel v dubnu roku 2021 a jehož smrt výrazně zasáhla zbytek jeho blízkých, což je z twitterového účtu britské královské rodiny dobře pozorovatelné. „Vévoda z Edinburghu byl zavázaný #Commonwealthu, setkávajíc se s lidmi na každém kroku svého života. Od roku 1949, jeho královská výsost⁶⁰: navštívila 70 % světových zemí, 50 států Commonwealthu, učinil 229 sólových návštěv, často do nejvzdálenějších částí Commonwealthu,“ uveřejnila britská královská rodina na Twitter @RoyalFamily 13. dubna 2021, několik dní po princově smrti, přičemž celý příspěvek doplnila dobovými i nedávnými fotografiemi (The Royal Family 2021a).

⁶⁰ V originálním znění v tomto příspěvku zastupuje slovní spojení „jeho královská výsost“ zkratka HRH, his royal higness. Takové zkratky se na twitterovém účtu @RoyalFamily objevují často, stejně jako se jednotliví členové britské královské rodiny nikdy nenazývají jmény, vždy přímo královskými tituly.

3.1.2. Angažovanost @RoyalFamily v Evropě

Největší pozornost v rámci evropských států věnuje na svém twitterovém účtu britská královská rodina vztahům s Francií. @RoyalFamily zde v průběhu daného dvouletého výzkumného období poměrně často zmiňuje Francii v souvislosti se společnými historickými zkušenostmi z druhé světové války, stejně jako zde v několikerych příspěvcích oznamuje vzájemnou komunikaci s francouzským prezidentem Emanuelem Macronem⁶¹. Přátelské relace mezi oběma státy potvrzuje i návštěva královské princezny Anny, která na počátku října roku 2021 navštívila Paříž, kde se mimo jiné zúčastnila části programu konference o změně klimatu v Glasgow, ale také například vysadila první zámořský strom v rámci královnina jubilejního projektu programu *The Queen's Canopy*, čímž projektuje i společné britsko-francouzské environmentální hodnoty (The Royal Family 2021e).

Ostatní státy Evropy na twitterovém účtu britské královské rodiny @RoyalFamily nejsou příliš zastoupeny. Královna zde informuje o průběhu osobní audience rovněž s bývalou německou kancléřkou Angelou Merkel a belgickým velvyslancem Bruno can der Pluijmem. Zmíněno je zde také Kosovo v souvislosti s předchozí návštěvou země hraběnkou z Wessexu a Bosna a Hercegovina, již roku 2020 Sophie navštívila virtuálně.

3.1.3. Angažovanost @RoyalFamily ve světě

Britská královská rodina využívá své twitterové diplomacie zejména ve vztahu k členským státům Commonwealthu, z nichž se na twitterovém účtu @RoyalFamily dostává největší pozornosti hlavně Austrálii a Novému Zélandu, potažmo Kanadě. Královna zde v komunikaci se svými sledujícími postupuje

⁶¹ Alžběta II. se spojuje s se současným francouzským prezidentem zpravidla ku příležitosti společných výročí jako byl například konec druhé světové války v Evropě nebo k připomínce úmrtí bývalé hlavy francouzské republiky de Gaulle. Vyjadřuje tak solidaritu s francouzským lidem a připomíná tak veřejnosti, i s využitím online prostoru, společně britsko-francouzské hodnoty, založené na společných historických zkušenostech.

podobně jako v případě evropských států, kde poukazuje na společné historické, kulturní a společenské hodnoty.

Spojené státy americké v tomto období byly zmíněny na @RoyalFamily pouze výjimečně, a to když královna informovala o probíhajících hovorech s Donaldem Trumpem, aby mu poblahopřála ke dni nezávislosti. Jakákoliv další vyjádření například k volbě prezidenta, která v USA proběhla na podzim roku 2020, na twitterovém účtu britské královské rodiny nezaznívají.

V důsledku koronavirové krize královská rodina také uveřejnila na svém twitterovém účtu odklad některých zahraničních návštěv jako například japonského císaře a císařovny, jež se dle tohoto příspěvku (The Royal Family 2020b) měla uskutečnit v první polovině roku 2020. Britská královská rodina zde rovněž zveřejňuje mnohé odkazy směřující na Japonsko a historické vzpomínky v souvislosti s druhou světovou válkou, kdy si připomíná například den vítězství nad Japonskem, s využitím trendujícího hashtagu #VJDay.

Podobně formálně vystupuje britská královská rodina prostřednictvím twitterového účtu @RoyalFamily i vůči některým státům na Blízkém východě. Muslimům z celého světa zde poblahopřála k začátku, a poté i ukončení ramadánu, přičemž zde odkázala na královninu návštěvu Bruneje v roce 1998 (The Royal Family 2020e). Dále britská královská rodina na Twitteru, stejně jako další významní lídři v mezinárodním společenství, zaslala své kondolence Libanoncům poté, co v centru Bejrútu došlo k rozsáhlé explozi v srpnu roku 2020. Podobně informovala své sledující o zaslání kondolencí Pákistánu v souvislosti s pádem pákistánského letadla.

3.2. Mezinárodní společenská témata na twitterovém účtu @RoyalFamily

3.2.1. Onemocnění covid-19

Narůstající příliv twitterových příspěvků @RoyalFamily odkazujících k šíření onemocnění covid-19 je možné pozorovat od 22. března 2020, kdy tento účet poprvé opětovně sdílel tweet The Royal College of Surgeons in England

vyzdvihující ke dni matek, označenému hashtagem #MothersDay, činnost mnoha žen, bojujících v prvních řadách proti pokračujícímu šíření nákazy (The Royal Family 2020c). Od té doby bylo na Twitteru britské královské rodiny zveřejněno velké množství příspěvků odkazujících k boji proti onemocnění, poděkování zdravotnímu personálu i mnohým charitám, které svou činnost upravily koronavirové krizi. Většina takových příspěvků byla obohacena trendujícími hashtagy jako #COVID19 nebo #CoronaVirus, ale také těmi, které k boji proti onemocnění nepřímo odkazovaly – například #foodheroes, #thankfulthursay / #thankfultuesday, nebo ikonické heslo #stayhomesavelives⁶², které se rozšířilo po královnině březnovém televizním projevu.

Ačkoliv Office for National Statistics (2021: 2) stanovuje ve Velké Británii konec první vlny covidu-19 na květen 2020 a začátek té druhé až na počátek září téhož roku, britská královská rodina aktivně tweetovala a v twittersféře nepřetržitě komunikovala důležité informace ohledně koronaviru až do letních prázdnin, kdy tuto problematiku postupně pohlcovala další témata. Vedle klasických apelů na to, aby občané zůstali doma a chránili rizikové skupiny obyvatel, však britská královská rodina s využitím twitterového účtu @RoyalFamily poukazovala na kritické oblasti, kde se v souvislosti s koronavirem problémy ještě více prohlubují – například dětské domovy, domovy důchodců či vliv koronaviru na další onemocnění, jako jsou astma, úzkostné ataky a mnoho dalších. V průběhu neustálého nárůstu případů covidu-19, které vedly k výraznějším opatřením britské vlády k zamezení fyzického kontaktu v britské společnosti, také královská rodina upozorňovala své sledující na možné zhoršování jejich mentálního zdraví, které se společenským distancem bezprostředně souvisí. Zřejmě i z toho důvodu se s příchodem jara na twitterovém účtu @RoyalFamily začaly více objevovat příspěvky o stavu zahrady u Buckinghamského paláce, narozeninách členů britské královské rodiny a jejich zájmech.

⁶² Heslo #stayhomesavelives, které se v twittersféře rozšířilo poté, co královna Alžběta veřejně promluvila k občanům Spojeného království i Commonwealthu, použil ve svém příběhu například i canterburský arcibiskup, jehož tweet poté @RoyalFamily opětovně sdílela (The Royal Family 2020d).

V průběhu pandemie se na @RoyalFamily postupně objevovala řada příspěvků ukazujících činnost jednotlivých členů rodiny v krizové situaci, jakou byl lockdown. Příslušníci britské královské rodiny v té době podporovali a motivovali občany z krizí nejvíce zasažených oblastí průmyslu a služeb – provozovatele restauračních služeb, armádu, policejní a hasičské složky, učitele i pracovníky zdravotnických zařízení. Svou aktivitu v pandemii covidu-19 tak na oficiálním twitterovém účtu britské královské rodiny prezentovali postupně všichni její členové.

Královna Alžběta II. v první vlně covidového období hojně komunikovala se zástupci vlády a státními orgány, nikoliv však v klasické podobě diplomatických schůzek, kdy by byli všichni fyzicky přítomní, nýbrž v internetovém prostředí. Pro zahraniční politiku Velké Británie byla stěžejní online návštěva britské Foreign Office, @foreignoffice, která proběhla na konci června roku 2020 a v rámci níž se královna setkala s vybranými zástupci Zahraničního úřadu Spojeného království, sirem Simonem McDonalodem, vedoucím diplomatické služby, Sanjibitou Tariang, britskou zástupkyní vysokého komisaře v Kalkatě a Aletheiou Bligh-Flower, vedoucí vakcinačního týmu britské *Foreign and Development Office*. Tato schůzka byla na Twitteru @RoyalFamily zaznamenána ve vláknu o čtyřech příspěvcích, v nichž královští předkládají svému virtuálnímu publiku důležitost instituce britské královny pro britskou zahraniční politiku a diplomacii⁶³. Předmětem jednání byla právě soudobá koronavirová krize, ochrana Britů vracejících se ze zahraničí, zajištění zdravotníků v předních liniích boje i možnost budoucí vakcinace britských občanů (The Royal Family 2020g). Každý z příspěvků tohoto vlákna byl opatřen fotkou či videem k upoutání pozornosti sledujícího uživatele, přičemž právě první tweet zachycuje účastníky schůzky s úsměvem, což může být považováno za taktický krok k nastínění neformální stránky formálních aktivit britské královské rodiny.

⁶³ K příležitosti této schůzky vedoucí britské Foreign Office královně odhalil její podobiznu, která vznikla „na počest podílení se Jejího veličenstva na britské diplomacii“ (The Royal Family 2020h).

Tweet č. 5: Královnina schůzka s vybranými zástupci britské Foreign Office

Zdroj: The Royal Family (2020g)

Zatímco první vlna onemocnění covid-19 ve Velké Británii byla na Twitteru britské královské rodiny hojně komunikována s veřejností, od léta roku 2020 je možné na @RoyalFamily zaznamenat kontinuální pokles příspěvků, které toto téma bezprostředně řeší. Zatímco v období od března do července roku 2020, které pokrývá jednu čtvrtinu celkového období výzkumu, zveřejnila britská královská rodina na 60 příspěvků, v nichž se slovo covid, koronavirus nebo pandemie vysloveně objevuje, v dalších třech čtvrtinách tweetů s touto tematikou nebylo zveřejněno více než 40.

3.2.2. Životní prostředí

Velkou část obsahu twitterového účtu britské královské rodiny zaujímá její dlouhodobý postoj k ochraně životního prostředí. Právě ta je velkým tématem, na němž se britská královská rodina podílí již několik desítek let a svojí snahou o předejití fatální změny klimatu tak může inspirovat širokou veřejnost k podobným krokům vůči záchraně planety. Na svých webových stránkách britská královská rodina deklaruje, jakým způsobem šetří energie a uzpůsobují královské zahrady Buckinghamského paláce k šetrné údržbě tamní flóry i fauny (The Royal

Household nedat./c). To se téměř stoprocentně shoduje s agendou ochrany životního prostředí, jakou sdílí na svém twitterovém účtu @RoyalFamily, kde apelují zejména na udržitelnost, ochranu fauny a ozeleňování planety.

Významnou iniciativou v rámci udržování zelené planety je Alžbětina *The Queen's Green Canopy*, jež vznikla v roce 2015 jako série projektů cílící na globální výsadbu stromů a další zeleně a již je zároveň možno na Twitteru dohledat pod názvem @QueensCanopy. Roku 2022 v rámci královnina unikátního 70. výročí na britském trůně vznikl v rámci této iniciativy projekt s heslem „Plant a Tree for the Jubilee“ (The Queens Green Canopy nedat.). V rámci tohoto podnětu tak jednotliví členové britské královské rodiny, především královnina jediná dcera Anna a královnina snacha Sophie, manželka prince Edwarda, cestují především po Velké Británii⁶⁴ a na vybraných místech sází společně s tanními dobrovolníky stromy na počest královny Alžběty II.

Prostřednictvím svého twitterového účtu poté britská královská rodina odkazuje na jednotlivé události, kterých se její členové formálně účastní. Na @RoyalFamily se proto objevuje celá řada trendujících hashtagů označující významné události týkající se životního prostředí, jako jsou například #EarthDay, #ClimateWeekNYC, #oneplanetsummit nebo #EarthshotPrize. Právě Earthshot Prize je nově vzniklá globální environmentální anketa, již iniciovali roku 2020 vévoda a vévodkyně z Cambridge, princ William a jeho manželka Catherine, přičemž k prvnímu předávání těchto cen v jednotlivých kategoriích došlo roku 2021. „Earthshot Prize je zaměřena na pět ‚zeměštel‘ – pět nejambicióznějších cílů pro naši planetu, kterých když dosáhne do roku 2030, zlepší tak životy nás všech i následujících generací,“ uvádí na webových stránkách The Earthshot Prize (nedat.) zakladatelé tohoto prestižního ocenění.

K ještě výraznějšímu zvýšení pozornosti britské královské rodiny k environmentálním otázkám došlo po smrti královnina manžela, prince Philipa. „Ochrana přírody je jediným tématem, které je ryze mezinárodní, mezivládní,

⁶⁴ Velká Británie byla sice primárně zamýšlena jako útočiště této iniciativy, na @RoyalFamily se ale dne 14. ledna následujícího roku 2022 objevila zpráva o tom, že Edwardova manželka Sophie, hraběnka z Wessexu, zasadila v rámci tohoto jubilejního projektu strom při příležitosti své návštěvy v Quataru (The Royal Family 2022).

mezi-ideologický a mezirasový,“ citovala na svém twitterovém účtu britská královská rodina slova vévody z Edinburghu (cit. dle The Royal Family 2021b) při vzpomínce na jeho zapálení pro životní prostředí poté, co zemřel v 9. dubna roku 2021 v nedožitých 100 letech. O měsíc později královna Alžběta II. na @RoyalFamily představila jubilejní projekt své iniciativy @QueensCanopy a uveřejnila fotografii, kde společně se svým synem, princem Charlesem, vysadila svůj první strom v rámci tohoto projektu (The Royal Family 2021c).

1. listopadu roku 2021 bylo prostřednictvím twitterového účtu @RoyalFamily oznámeno, že na 26. ročníku Konference smluvních stran o změně klimatu, která se v daný rok odehrávala v britském Glasgow, bude britskou královskou rodinu zastupovat Charles, princ z Walesu, a jeho syn princ William, vévoda z Cambridge. „Commonwealth bude hrát stěžejní roli v boji proti klimatické změně. Velšský princ dnes spojil dohromady lídry Commonwealthu a ředitele @TheSMI⁶⁵, aby společně pohovořili o převzetí akce v průběhu odpoledního přijetí na #COP26,“ uvedl téhož dne twitterový účet prince Charlese a vévodkyně z Cornwallu, @ClarenceHouse (The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall 2021). Princ Charles, společně s princem Williamem a princeznou Annou se tak nejvíce podíleli na zastupování britské královské rodiny na environmentální konferenci v Glasgow, přičemž o jejich dílčích aktech při této příležitosti byli sledující spravováni právě prostřednictvím twitterového účtu @RoyalFamily.

⁶⁵ The Sustainable Markets Initiative – iniciativa za udržitelné trhy.

Závěr

Sociální sítě se staly světovým fenoménem zejména po přelomu nového tisíciletí, kdy se rozvinuly především za účelem navazování kontaktů a postupné interakci s nimi v internetovém prostředí. V rámci mezinárodních vztahů tak zastávají úlohu důležité komunikační platformy, poněvadž uživatelé sociálních sítí se stává stále rostoucí množství mezinárodních aktérů, kteří chtějí být z této pozice ve spojení se svým vlastním – tj. domácím – i světovým publikem. Oproti svým předchůdcům na poli komunikace jsou však online sociální sítě v mnoha ohledech flexibilnější a nabízejí celou řadu výhod. Například klasický telegram a Twitter se velmi podobají v základní myšlence svého využívání, tedy ve stručných a jasných sděleních; Twitter oproti tomu však díky své existenci v online prostoru šíří tato sdělení za velice krátký čas a příjemcem takové zprávy není pouze jednatel, nýbrž široká veřejnost. Ve 280 znacích proto může každý aktér mezinárodních vztahů, vlastnící twitterový účet, veřejně sdílet své hodnoty, názory i postoje k jednotlivým mezinárodně probíraným tématům. Pro svá specifika se Twitter stal celosvětovou mikroblogerskou senzací a svým aktivním uživatelům předkládá možnost navzájem komunikovat, interagovat a šířit informace, které mají potenciál tzv. twittersféru obletět během velmi krátké časové periody.

Právě v tom nachází Twitter rovněž paralelu s veřejnou diplomacií, která je státními i nestátními aktéry využívána za účelem navazování kontaktů s cílovou skupinou, předávání svých hodnot a vizí i k vzájemnému porozumění. Díky rozvoji moderních technologií a přirozenému společenskému vývoji se tak část veřejné diplomacie přesunula do digitální podoby, a proto se o ní dnes běžně hovoří jako o digitální diplomacii či e-diplomacii. Twitter však pro své odlišné charakteristiky zastává unikátní postavení mezi ostatními sociálními sítěmi a je mezinárodními aktéry nejvíce využívanou online sociální platformou. Přesunu části veřejné diplomacie na Twitter se proto přezdívá twitterová diplomacie. Daný aktér, který twiplomacii využívá, tímto způsobem postupně buduje image instituce, kterou zastává, i státu, z něhož pochází. Naprostá většina vrcholných představitelů moderních států současného mezinárodního systému

proto vlastní svůj osobní twitterový účet. Aby top-down přenos informací z vyšších politických řad na širokou veřejnost proběhl s kýženým efektem, musí diplomaté na Twitteru, tedy twiplomaté, využívat při své online činnosti i běžné PR komunikační praktiky, díky kterým budou poté svému publiku předkládat sami sebe, svoji značku.

Cestou twitterové diplomacie se vydala i britská královská rodina. Její twitterový účet @RoyalFamily byl v průběhu dvouletého výzkumného období velmi aktivní, produkoval denně v průměru okolo čtyř příspěvků. Britskou královskou rodinu je proto možné na této platformě označit za aktivního uživatele, který využívá twitterové diplomacie k pravidelné top-down komunikaci s celým twitterovým prostředím.

Twiplomacii hojně využívá celá řada významných hlav států z celého světa, kteří svůj účet využívají zejména ke sdílení svých politických preferencí a názorů. Britská královská rodina jako dlouhodobě vlivný aktér mezinárodního systému však mezi ně nepatří. Královna Alžběta II. i ostatní členové rodiny i na této sociální platformě striktně dodržují zásady svého apolitického vystupování. Britská královská rodina zde patří mezi padesát nejsledovanějších, neefektivnějších a nejvíce interagujících světových lídrů, avšak na svém twitterovém účtu publikuje nepolitický obsah. Jako formální hlava Spojeného království a sdružených států Commonwealthu Alžběta II. a její rodina na twitterovém účtu sděluje svému publiku, že se účastní řady zahraničně-politických událostí, jako byl například roku 2021 meeting zemí G7, avšak oproti ostatním státníkům na Twitteru své politické preference a názory svému publiku nepředkládá.

V rámci zahraničně-politického bloku této práce se ukazuje, že se twitterové příspěvky britské královské rodiny orientují na tři témata – Commonwealth, Evropu a svět, přičemž právě Commonwealthu je zde ze zahraničních témat věnována zdaleka největší pozornost. Twitterový účet @RoyalFamily poskytuje online světovému publiku unikátní vhled do vztahu Commonwealthu a britské královské rodiny a zároveň slouží jako archiv všech akcí, na nichž královna či ostatní členové rodiny participovali. Pakliže se chystá událost v rámci

Commonwealthu, britská královská rodina o ní na svém twitterovém účtu zpravidla dlouho dopředu spravuje své sledující. Velmi často přitom propojují informace o současných událostech s odkazem na jejich průběh v historii, jako tomu bylo například v případě Her Commonwealthu. Tímto způsobem britská královská rodina na svém twitterovém účtu @RoyalFamily upozorňuje ostatní uživatele této sociální sítě na historické propojení Spojeného království.

Vyjma států Commonwealthu, kterým královna Alžběta II. stojí v čele, se mnohem menší část příspěvků na twitterovém účtu @RoyalFamily orientuje na Evropu. Britská královská rodina zde neotevívá politická témata, pouze nastiňuje svým sledujícím své přátelské vztahy s jednotlivými členy, zejména s francouzským prezidentem Emanuelem Macronem. Část příspěvků orientovaná na světové dění rovněž není příliš rozsáhlá. Královna a její blízcí zde spíše připomínají různá historická výročí jako například konec druhé světové války ve světě, avšak k dynamičnosti současné mezinárodní politiky se nikterak nevyjadřuje. Nanejvýš zde formálně sympatizuje se státy, jež postihly ničivé katastrofy, či blahopřeje muslimům k počátku ramadánu.

Na oficiálním twitterovém účtu britské královské rodiny je možné pozorovat od počátku stanoveného výzkumného období, jak agenda hovořící o onemocnění covid-19 nabírala na četnosti, až postupně upozadovala ostatní témata. Od prvního retweetu s koronavirovou tematikou věnovala britská královská rodina pozornost na svém twitterovém účtu zejména projevům solidarity a díkům osobám, jež stály v první linii boje proti pandemii. Své twitterové příspěvky soustřeďovala na informování svých sledujících o charitativních činnostech, které v průběhu pandemie probíhaly jak na území Spojeného království, tak koordinovaně v celém Commonwealthu. S příchodem jara a zejména poté letních prázdnin však postupně začala frekvence příspěvků s covidovou tematikou slábnout a po zbylou dobu výzkumného období již na twitterovém účtu @RoyalFamily nedominovala. To ovšem může souviset obecně s jednotným postojem Velké Británie v řešení koronavirové krize, kdy se rozhodla postupem času zrušit veškerá opatření a covid-19 přijmout jako běžné onemocnění. Především psychická podpora, kterou svým sledujícím

na twitterovém účtu @RoyalFamily britská královská rodina poskytovala v průběhu koronavirové krize, se však stala důležitým faktorem pro to, aby mohla být jako aktér současných mezinárodních vztahů pozitivně vnímána.

To potvrzuje i svým přístupem k mezinárodně velice probírané tématice spojené s ochranou životního prostředí, které je po covidu-19 a Commonwealthu třetím nejvíce komunikovaným tématem na twitterovém účtu @RoyalFamily. Britská královská rodina věnuje ochraně životního prostředí a ekologii dlouhodobě zvýšenou pozornost, poněvadž je to téma nepolitické, ale zároveň mezinárodní, dotýká se každého obyvatele planety. Twitterovému prostředí předkládá své historické zkušenosti s environmentalismem i aktuální události, jichž se ze své pozice příslušníci britské královské rodiny účastní. Svým vystupováním na důležitých environmentálních akcích, jako byla například na konci roku 2021 mezinárodní konference o změně klimatu v Glasgow, prokazuje svou iniciativnost v oblasti ochrany životního prostředí a utvrzuje své postavení na mezinárodní scéně.

V online prostředí sociální sítě Twitter vlastní britská královská rodina unikátní postavení mezi ostatními světovými lidry. Výrazně se od nich odlišuje již z principu formálního uspořádání britského politického systému, kdy královská rodina v čele s vládnoucím monarchou zastává zpravidla apolitickou funkci a vedení země má na starosti její premiér. Navíc však právě Alžběta II. a její blízcí příbuzní zastávají ve Spojeném království a Commonwealthu úlohu vykonavatele měkké moci. Na svém twitterovém účtu disponuje přes 4,5 miliony sledujících, a tak svou vlastní značku královské rodiny může rychle a snadno šířit i online prostředím do celého světa. Věnuje se zde jak otázkám týkajícím se domácí scény, tak i mezinárodnímu prostředí, v němž potvrzuje svoji dlouhotrvající pozici vlivného aktéra, který je schopen se plynně adaptovat na moderní dobu a osvojením si twitterové diplomacie prokazuje, že v současných mezinárodních vztazích stále má své významné místo.

Seznam zdrojů a literatury

ACM (nedat.). *WWW '10: Proceedings of the 19th international conference on World wide web* (<https://dl.acm.org/doi/proceedings/10.1145/1772690>, 9. 2. 2022).

BBS Network (nedat.). *Introducing BBS* (<https://www.bbsnetwork.io/>, 6. 2. 2022).

Barack Obama (@BarackObama) (2022). Twitter Bio. *Twitter*. [online]. (<https://twitter.com/barackobama>, 16. 3. 2022).

Barberá, Pablo – Zeitzoff, Thomas (2018). The New Public Address System: Why Do World Leaders Adopt Social Media? *International Studies Quarterly* 62 (1), s. 121–130.

Buchholz, Katharina (2021). Governing by Tweet. *Statista*. 25. 11. 2021 (<https://www.statista.com/chart/17898/world-leaders-with-the-most-followers-on-twitter/>, 20. 3. 2022).

Burson Cohn & Wolfe (2020). *The Twiplomacy Study*. Červen 2020 (<https://twiplomacy.com/blog/twiplomacy-study-2020/>, 5. 3. 2022).

Cambridge Dictionary (nedat.). *Social Networking Site* (<https://dictionary.cambridge.org/fr/dictionnaire/anglais/social-networking-site?q=social+website>, 6. 2. 2022).

Cellan-Jones, Rory (2009). Royal household turns to Twitter. *BBC News*. 10. 7. 2009 (<http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/8144381.stm>, 23. 3. 2022).

Clearly (@ClearlyWorld) (2020). „Thanks to The Countess of Wessex for putting her #GlassesOn & hosting our 'Vision for the Commonwealth' event. At St James's Palace last night. 54 Commonwealth leaders can improve hundreds of millions of children's lives by putting #GlassesInClasses. #CHOGM2020 in Rwanda is next.“ *Twitter*. [online]. 27. 2. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1233438003546206210>, 31. 3. 2022).

Collins, Stephen D. – DeWitt, Jeff R. – LeFebvre, Rebecca K. (2019). Hashtag diplomacy: twitter as a tool for engaging in public diplomacy and promoting US foreign policy. *Place Branding and Public Diplomacy* 15: s. 78–96.

Commonwealth Network (nedat.). *Governor-General* ([https://www.commonwealthofnations.org/?sectors=governor_general](https://www.commonwealthofnations.org/?sectors=government/governor_general), 21. 3. 2022).

Cuthbertson, Anthony (2014). The Queen Tweets: Twitter Reacts to UK Monarch's First Tweet. *International Business Times*. 24. 10. 2014 (<https://www.ibtimes.co.uk/queen-tweets-twitter-reacts-uk-monarchs-first-tweet-1471629>, 23. 3. 2022).

Developer Twitter (nedat.). *Counting characters* (<https://developer.twitter.com/en/docs/counting-characters>, 9. 2. 2022).

Dejevsky, Mary (2017). In defence of Donald Trump's Twitter diplomacy. *The Guardian*. 5. 2. 2017 (<https://www.theguardian.com/commentisfree/2017/feb/05/in-defence-of-twitter-diplomacy>, 20. 3. 2022).

Dinata, Margianta S. J. (2014). TWIPLOMACY: How Twitter Affects Contemporary Public Diplomacy. *Academia.edu* (https://www.academia.edu/11282222/TWIPLOMACY_How_Twitter_Affects_Contemporary_Public_Diplomacy, 31. 1. 2022).

Dumčiuvėnė, Aušra (2016). Twiplomacy: the Meaning of Social Media to Public Diplomacy and Foreign Policy of Lithuania. *Lithuanian Foreign Policy Review* 35, s. 92–118.

Evans, Angelica – Twomey, Jane – Talan, Scott (2011). Twitter as a Public Relations Tool. *Public Relations Journal* 5 (1), s. 1–20.

Frame, Alex – Brachotte, Gilles (2015). La tweet stratégique: Use of Twitter as a PR tool by French politicians. *Public Relations Review* 41 (2): s. 278–187.

Freelon, Deen – Lynch, Marc – Aday, Sean (2015). Online Fragmentation in Wartime: A Longitudinal Analysis of Tweets about Syria, 2011–2013. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 659, s. 166–179.

Froehlich, Andrew (2020). What's the difference between social media and social networking? *TechTarget*. 24. 8. 2020 (<https://www.techtarget.com/searchunifiedcommunications/answer/Whats-the-difference-between-social-media-and-social-networking>, 5. 2. 2022).

Gaweł, Arkadiusz – Mańdziuk, Marzena a kol. (2021). Effects of Pope Francis' Religious Authority and Media Coverage on Twitter User's Attitudes toward COVID-19 Vaccination. *Vaccines* 2021 9 (12), s. 1–25.

Goffman, Erving (1959). *The Presentation of Self in Everyday Life* (Garden City, NY: Doubleday).

Gregory, Bruce (2008). Public Diplomacy: Sunrise of an Academic Field. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 616: s. 274–290.

Halleman, Caroline (2022). The Royal Family's Troubling Connection to Jeffrey Epstein. *Town & Country*. 15. 2. 2022 (<https://www.townandcountrymag.com/society/money-and-power/a28339290/royal-family-prince-andrew-jeffrey-epstein-relationship/>, 28. 3. 2022).

HELLOMAGAZINE.COM (2016). The Queen's personal Twitter account has changed – find out the new handle. *Hello!* 25. 4. 2016 (<https://www.hellomagazine.com/royalty/2016042531096/the-queen-twitter-account-changes/>, 22. 3. 2022).

Hocking, Brian – Melissen, Jan (2015). Diplomacy in the Digital Age. *Netherlands Institute of International Relations*. Červenec 2015 (https://www.clingendael.org/sites/default/files/2016-02/Digital_Diplomacy_in_the_Digital%20Age_Clingendael_July2015.pdf, 16. 3. 2022).

Chhabra, Radhika (2020). Twitter Diplomacy: A Brief Analysis. *ORF Issue Brief* 335: 1–12.

Ibbetson, Connor (2020). How do people want the future of Royal family to look? *YouGov*. 3. 12. 2020 (<https://yougov.co.uk/topics/politics/articles-reports/2020/12/03/how-do-britons-future-royal-family-succession>, 27. 3. 2022).

ITV (2022). *Queen to miss Commonwealth Day service with Royal family to attend without her*. 14. 3. 2022 (<https://www.itv.com/news/2022-03-14/royal-family-to-attend-commonwealth-day-service-without-the-queen>, 21. 3. 2022).

Jordan, Christina (2019). From private to public: Royal family memory as prospective collective memory in *A Jubilee Tribute to The Queen by The Prince of Wales* (2012). *Journal of Aesthetics & Culture* 11 (1), s. 48–55.

Journell, Wayne – Ayers, Cheryl A. – Walker Beeson, Melissa (2014). Tweeting in the Classroom. *PDK International* 95 (5), s. 63–67.

Keys, Barbara – Yorke, Claire (2019). Personal and Political Emotions in the Mind of the Diplomat. *Political Psychology* 40 (6), s. 1235–1249.

Khatib, Lina – Dutton, William – Thelwall, Michael (2012). Public Diplomacy 2.0: A Case Study of the US Digital Outreach Team. *Middle East Journal* 66 (3), s. 453–472.

Kirat, Mohamed (2007). Promoting online media relations: Public relations departments' use of Internet in the UAE. *Public Relations Review* 33, s. 166–174.

Kwak, Haewoon – Lee, Changhyun – Park, Hosung – Moon, Sue (2010). What is Twitter, a social network or a news media? In: *WWW '10: Proceedings of the 19th international conference on World wide web*, s. 591–600.

LEXIKO (nedat.). *Twittersphere* (<https://www.lexico.com/definition/twittersphere>, 23. 3. 2022).

- Lileks, James (2014). Hashtag Diplomacy. *National Review*. 1. 5. 2014 (<https://www.nationalreview.com/magazine/2014/05/19/hashtag-diplomacy/>, 13. 3. 2022).
- Lipschultz, Jeremy Harris (2020). *Social Media Communication* (New York: Taylor & Francis Ltd).
- Liu, Wenlin – Sidhu, Anupreet – Beacom, Amanda M. – Valente, Thomas (2017). Social Network Theory. In: Rössler, Patrick – Hoffner, Cynthia A. – van Zoonen, Liesbet, *The International Encyclopedia of Media Effects* (Chichester: John Wiley & Sons).
- MacArthur, Amanda (2020). The Real History of Twitter, in Brief. *Lifewire*. 25. 11. 2020 (<https://www.lifewire.com/history-of-twitter-3288854>, 9. 2. 2022).
- McIntyre, Karen (2014). The Evolution of Social Media from 1969 to 2013: A Change in Competition and a Trend Toward Complementary, Niche Sites. *The Journal of Social Media in Society* 3 (2), s. 5–25.
- Muñoz-Sastre – Rodrigo-Martín – Rodrigo-Martín (2021). The role of social networks in cyber-diplomacy in the context of 5G. *International Relations and Social Media*, s. 4–18.
- Murthy, Dhiraj (2012). Towards a Sociological Understanding of Social Media: Theorizing Twitter. *Sociology* 46 (6): s. 1059–1073.
- Narbona, Juan (2016). Digital leadership, Twitter and Pope Francis. *Church, Communication and Culture* 1 (1), s. 90–109.
- NBC News (2014). *Syria's Foreign Fighters Use Social Media As Recruitment Tool*. 22. 4. 2014 (<https://www.nbcnews.com/news/world/syrias-foreign-fighters-use-social-media-recruitment-tool-n86901>, 23. 3. 2022).

Ngak, Chenda (2011). Then and now: a history of social networking sites. *CBS News*. 6. 6. 2011 (<https://www.cbsnews.com/pictures/then-and-now-a-history-of-social-networking-sites/>, 6. 2. 2022).

Office for National Statistics (2021). *Coronavirus (COVID-19) Infection Survey technical article: waves and lags of COVID-19 in England, June 2021*. 29. 6. 2021 (<https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/healthandsocialcare/conditionsanddiseases/articles/coronaviruscovid19infectionsurveytechnicalarticle/wavesandlagsofcovid19inenglandjune2021>, 31. 3. 2022).

O'Malley, Katie (2019). The Queen Is Hiring a New Social Media Manager. *The Independent*. 17. 5. 2019 (<https://www.independent.co.uk/life-style/queen-social-media-manager-job-instagram-twitter-a8918381.html>, 23. 3. 2022).

Omnicores (2022). *Twitter by the Numbers: Stats, Demographics & Fun Facts*. 22. 2. 2022 (<https://www.omnicoreagency.com/twitter-statistics/>, 10. 3. 2022).

Otnes, Cele C. – Maclaran, Pauline (2007). The consumption of cultural heritage among a British Royal Family brand tribe. In: Cova, Bernard – Kozinets, Robert V. – Shankar, Avi, *Consumer Tribes* (Oxford: Butterworth-Heinemann), s. 51–65.

Ott, Brian L. (2017). The age of Twitter: Donald J. Trump and the politics of debasement. *Critical Studies in Media Communication* 34 (1), s. 59–68.

Ouyang, Yu – Waterman, Richard W. (2020). *Trump, Twitter, and the American Democracy: Political Communication in the Digital Age* (Springer Nature).

Owens, Edward (2019). 'Now it's up to us all – not kings and queens': the royal family at war. In: *The Family Firm: monarchy, mass media and the British public, 1932-53* (London: University of London Press; Institute of Historical Research), s. 199–271.

Pal, Joyojeet – Chandra, Priyank – Vydiswaran, Vinod V. G. (2016). Twitter and the Rebranding of Narendra Modi. *Economic and Political Weekly* 51 (8), s. 52–60.

Pamment, James (2011). Innovations in public diplomacy and nation brands: Inside the House of Sweden. *Place Branding and Public Diplomacy* 7 (2), s. 127–135.

Panina, Natalya V. – Amerkhanova, Oksana O. (2018). Interjections in the speech of British royal family members. *Training, Language and Culture* 2 (4), s. 84–96.

Panke, Diana – Petersohn, Ulrich (2017). President Donald J. Trump. *International Journal* 72 (4), s. 572–579.

Pascual, Edmond (2001). Pragmatics in Diplomatic Exchanges. In: Kurbalija, Jovan – Savik, Hannah eds., *Language and Diplomacy* (Malta: Mediterranean Academy of Diplomatic Studies), s. 225–232.

Points of Light (nedat.). *About Points of Light* (<https://www.pointsoflight.gov.uk/about-points-of-light/>, 3. 4. 2022).

Press Association (2013). Duke of York becomes first royal family member to launch own Twitter account. *The Guardian*. 8. 7. 2013 (https://www.theguardian.com/uk-news/2013/jul/08/duke-york-first-royal-twitter-account?CMP=gu_com, 28. 3. 2022).

Proctor, Charlie (2019). 21st Century Queen: How The Royal Family has embraced social media. *Royal Central*. 7. 3. 2019 (<https://royalcentral.co.uk/features/21st-century-queen-how-the-royal-family-has-embraced-social-media-117204/>, 28. 3. 2022).

Rayson, Steve (2014). SMTtoolbox: Improve your Twitter Insights with Twitonomy. *Social Media Today*. 10. 2. 2014 (<https://www.socialmediatoday.com/content/smtoolbox-improve-your-twitter-insights-twitonomy>, 23. 3. 2022).

Royal Commonwealth Society (@RoyalCWSociety) (2020). „Join us for the first time ever virtual Award Ceremony for The Queen’s Commonwealth Essay Competition 2020 hosted by HRH The Duchess of Cornwall. We’ll reveal the

winners of this year's Competition and share their remarkable pieces on climate action. Royalcwsociety.org/Event/qcecawardsceremony2020.“ *Twitter*. [online]. 10. 11. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1329760397952430080>, 3. 4. 2022).

Royal Foundation (nedat.). *Our Mission* (<https://royalfoundation.com/about/#>, 27. 3. 2022).

Sandre, Andreas (2013). Twitter for diplomats. *DiploFoundation*. 8. 2. 2013 (https://issuu.com/diplo/docs/twitter_for_diplomats, 5. 3. 2022).

Sandre, Andreas (2020). Twitter vs Facebook and Instagram: world leaders edition. *Medium*. 9. 11. 2020 (<https://medium.com/digital-diplomacy/twitter-vs-facebook-and-instagram-world-leaders-edition-5de1bb44415a>, 22. 3. 2022).

Sharp, Paul (1997). Who Needs Diplomats? The Problems of Diplomatic Representation. *International Journal* 52 (4), s. 609–634.

Singer, P. W. – Brooking, Emerson (2018). The Little-Known Story of Donald Trump's First Tweet. *Time*. 2. 10. 2018 (<https://time.com/5412016/donald-trump-realdonaldtrump-twitter-first-tweet/>, 19. 3. 2022).

Smith-Spark, Laura (2014). Britain's Queen Elizabeth II joins social media age with 1st tweet. *CNN*. 24. 10. 2014 (<http://edition.cnn.com/2014/10/24/world/europe/uk-queen-elizabeth-twitter/index.html>, 22. 3. 2022).

Statista (2019). *Number of monthly active Twitter users worldwide from 1st quarter 2010 to 1st quarter 2019*. Duben 2019 (<https://www.statista.com/statistics/282087/number-of-monthly-active-twitter-users/>, 23. 3. 2022).

Statista (2021). *Number of Twitter followers of European Royal Houses' pages as of March 2021, by House*. 26. 3. 2021

(<https://www.statista.com/statistics/1232483/twitter-followers-european-royal-houses-pages/>, 22. 3. 2022).

Steve (2014). Queen Elizabeth II sends her first Tweet. *Twitter Blog*. 24. 10. 2014 (https://blog.twitter.com/en_gb/a/en-gb/2014/queen-elizabeth-ii-sends-her-first-tweet, 23. 3. 2022).

Šimunjak, Maja – Caliandro, Alessandro (2019). Twiplomacy in the age of Donald Trump: Is the diplomatic code changing? *The Information Society: An International Journal* 35 (1), s. 13–25.

Šonková, Markéta (2014). *Public Image and Perception of Current British Royal Family* [bakalářská práce] (Brno: Masarykova univerzita).

The Duke and The Duchess of Sussex (sussexroyal) (2020). „After many months of reflection and internal discussions, we have chosen to make a transition this year in starting to carve out a progressive new role within this institution.“ *Instagram*. [online]. 8. 1. 2020 (https://www.instagram.com/p/B7EaGS_Jpb9/, 27. 3. 2022).

The Guardian (2021). *Twitter says Trump ban is permanent – even if he runs for office again*. 10. 2. 2021 (<https://www.theguardian.com/us-news/2021/feb/10/trump-twitter-ban-permanent-social-media>, 20. 3. 2022).

The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall (@ClarenceHouse) (Nedat.). Twitter Bio. *Twitter*. [online]. (<https://twitter.com/clarencehouse>, 25. 3. 2022).

The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall (@ClarenceHouse) (2010). „The Prince of Wales is delighted to announce the engagement of Prince William to Miss Catherine Middleton – www.princeofwales.gov.uk“. *Twitter*. [online]. 16. 11. 2010 (<https://twitter.com/clarencehouse/status/4489951894835200>, 25. 3. 2022).

The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall (@ClarenceHouse) (2021). „The Commonwealth will play a crucial role in the fight against climate change. The Prince of Wales brought together Commonwealth Leaders and @TheSMI CEOs today to discuss how to take action during a reception at #COP26 this

afternoon.“ *Twitter*. [online]. 2. 11. 2021
(<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1455566788163420161>, 2. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (Nedat.). Twitter Bio. *Twitter*. [online].
(<https://twitter.com/royalfamily>, 23. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2014a). „It is a pleasure to open the Information Age exhibition today at the @ScienceMuseum and I hope people will enjoy visiting.“ *Twitter*. [online]. 24. 10. 2014
(https://twitter.com/RoyalFamily/status/525596327674400768?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E525596327674400768%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fblog.twitter.com%2Fen_gb%2Fa%2Fen-gb%2F2014%2Fqueen-elizabeth-ii-sends-her-first-tweet, 23. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2014b). „The last tweet was sent personally by The Queen from her official Twitter account @BritishMonarchy. #TheQueenTweets“. *Twitter*. [online]. 24. 10. 2014
(https://twitter.com/RoyalFamily/status/525597052693413888?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E525597052693413888%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fblog.twitter.com%2Fen_gb%2Fa%2Fen-gb%2F2014%2Fqueen-elizabeth-ii-sends-her-first-tweet, 23. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2014c). „#TheQueenTweets“. *Twitter*. [online]. 24. 10. 2014
(https://twitter.com/RoyalFamily/status/525597566495637504?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E525597566495637504%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fblog.twitter.com%2Fen_gb%2Fa%2Fen-gb%2F2014%2Fqueen-elizabeth-ii-sends-her-first-tweet, 23. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020a). „„Such a blend of traditions serves to make us stronger, individually and collectively, by providing the ingredients

needed for social, political and economic resilience.’ Read The Queen’s #CommonwealthDay message full: [bit.ly/333CXdL](https://twitter.com/RoyalFamily/status/1237002568917643264).” *Twitter*. [online]. 9. 3. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1237002568917643264>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020b). „The State Visit of the Emperor and Empress of Japan to the UK has been postponed. It will be rescheduled at a late date. Read our press release in full.” *Twitter*. [online]. 19. 3. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1240538365008715776>, 3. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020c). „This #MothersDay, we want to give a special shout-out to mums in frontline of fighting #COVID19. Whether you are treating patients or caring for the vulnerable, thank you for everything you’re doing to keep us safe!” *Twitter*. [online]. 22. 3. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1241714656940634115>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020d). „We all echo The Queen’s praise for our wonderful health, emergency, retail and logistics workers. As we were reminded by Her Majesty’s moving words, we will get through this together by staying home, protecting the vulnerable and putting others’ needs first #stayhomesavelives.” *Twitter*. [online]. 5. 4. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1247105970968440833>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020e). „#Ramadan Mubarak to Muslim communities in the United Kingdom and beyond as you begin the holy month during this time of uncertainty. The Queen is pictured visiting Jame’ Asr Hassanil Bolkhiah Mosque during her State Visit to Brunei, 1998.” *Twitter*. [online]. 24. 4. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1253776337292140544>, 3. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020f). „#OnThisDay 50 years ago The Queen attended the closing ceremony of the Commonwealth Games in Edinburgh. 1774 athletes attended from 42 commonwealth nations. @TeamScotland.” *Twitter*. [online]. 25. 7. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1286937231479967744>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020g). „The Queen paid virtual visit to the @foreignoffice this week to hear about their COVID-19 response.“ *Twitter*. [online]. 25. 7. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1287130521382916096>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020h). „During the call, the Queen also took part in the unveiling of the new portrait of Her Majesty, commissioned by the @foreignoffice. Unveiled at the start of the call, the portrait pays tribute to Her Majesty’s contribution to British diplomacy.“ *Twitter*. [online]. (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1287130530891345921>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2020ch). „On #WorldNatureConservationDay, we are celebrating the @QueensCanopy, a network of forest conservation projects across the Commonwealth. Supported by @CoolEarth, @RoyalCWSociety and others, the @QueensCanopy aims to protect forests for future generations. #CharityTuesday.“ *Twitter*. [online]. 28. 7. 2020 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1288060991616540672>, 31. 3. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2021a). „The Duke of Edinburgh was committed to #Commonwealth, meeting people from every walk of life. Since 1949, HRH: visited 70% of the world’s countries. Visited 50 Commonwealth countries. Made 229 solo visits, often to the most remote parts of the Commonwealth.“ *Twitter*. [online]. 13. 4. 2021 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1381955651677589507>, 3. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2021b). „Conservation is the only issue that is truly international, inter-domination, inter-ideological and inter-racial. As hands-on President of @WWF, The Duke of Edinburgh founded an alliance, bringing together religious leaders and conservationists.“ *Twitter*. [online]. 11. 4. 2021 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1381329608583303170>, 2. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2021c). „Introducing the Queen’s Green Canopy! Today marks the launch of @qgcanopy, a a unique UK-wide tree planting

initiative created to mark The Queen's Platinum Jubilee in 2022. The Queen and The Prince of Wales with the first Jubilee tree, planted earlier this year. " *Twitter*. [online]. 17. 5. 2021 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1394203751704051712>, 2. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2021d). „As Head of State, The Queen regularly speaks to world leaders and key diplomatic figures as part of the vital role she plays a figurehead for the UK and Commonwealth. Later today The Queen and Members of the Royal Family will attend a reception with @G7 leaders in Cornwall.“ *Twitter*. [online]. 11. 6. 2021 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1403300002001309696>, 2. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2021e). „Yesterday, The Princess Royal, planted the first overseas Jubilee Tree, as part of the @QGCanopy. The planting, which took place in Paris at the Residence of the British Ambassador to France, was attended by representatives of the Commonwealth Realms, and local Scouts.“ *Twitter*. [online]. 4. 10. 2021 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1444995220505075716>, 3. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2021f). „The Queen, with The Earl of Wessex, launched The Queen's Baton Relay for @Birminghamcg22 at Buckingham Palace today. Containing Her Majesty's message for The Commonwealth, the Baton will embark on a 294 day relay through The Commonwealth before arriving in Birmingham.“ *Twitter*. [online]. 7. 10. 2021 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1446093686488584198>, 3. 4. 2022).

The Royal Family (@RoyalFamily) (2022). „At the British Embassy in Qatar, The Countess of Wessex planted a tree to mark The Queen's Platinum Jubilee, as part of the #QGCanopy. @ukinqatar also suprised HRH with an early birthday cake!“ *Twitter*. [online]. 14. 1. 2022 (<https://twitter.com/RoyalFamily/status/1481963190678343681>, 2. 4. 2022).

The Royal Household (nedat./a). *The role of the Royal Family* (<https://www.royal.uk/role-royal-family>, 21. 3. 2022).

The Royal Household (nedat./b). *The Queen's role in Government* (<https://www.royal.uk/queen-and-government>, 21. 3. 2022).

The Royal Household (nedat./c). *The Royal Household and Environment* (<https://www.royal.uk/royal-household-and-environment>, 2. 4. 2022).

The Queen's Green Canopy (nedat.). *WHAT IS THE QUEEN'S GREEN CANOPY?* (<https://queensgreencanopy.org/>, 2. 4. 2022).

Tomalin, Barry (2019). Writing diplomatically: Managing potential conflict. *Training, Language, and Culture* 3 (2): s. 40—54.

Tweet Binder (nedat.). *Barack Obama on Twitter – 2008 / 2021 analysis* (<https://www.tweetbinder.com/blog/barack-obama-twitter/>, 16. 3. 2022).

Twiplomacy (nedat./a). *Narendra Modi* (<https://twiplomacy.com/info/asia/india/narendramodi/>, 20. 3. 2022).

Twiplomacy (nedat./b). *Pope Francis* (<https://twiplomacy.com/info/europe/vatican/pontifex/>, 20. 3. 2022).

Twiplomacy (nedat./c). *The Royal Family* (<https://twiplomacy.com/info/europe/united-kingdom/royalfamily/#content-section>, 22. 3. 2022).

Twiplomacy (2020a). *The 50 Most Followed World Leaders*. 9. 11. 2020 (<https://twiplomacy.com/ranking/the-50-most-followed-world-leaders-on-twitter/>, 27. 12. 2021).

Twiplomacy (2020b). *The 50 Most Active World Leaders*. 9. 11. 2020 (<https://twiplomacy.com/ranking/the-50-most-active-world-leaders-on-twitter/>, 18. 3. 2022).

Twiplomacy (2020c). *The 50 World Leaders with the most Interactions*. 1. 11. 2020 (<https://twiplomacy.com/ranking/50-world-leaders-interactions-instagram/>, 22. 3. 2022).

Twiplomacy (2020d). *The 50 Most Effective World Leaders*. 1. 11. 2020 (<https://twiplomacy.com/ranking/the-most-effective-world-leaders-on-instagram/>, 22. 3. 2022).

Twiplomacy (2020e). *The 50 Most Followed World Leaders*. 1. 11. 2020 (<https://twiplomacy.com/ranking/the-most-followed-world-leaders-on-instagram/>, 22. 3. 2022).

Twiplomacy #DigitalDiplomacy (@Twiplomacy) (2018). „The preferred social media platforms of world leaders.“ *Twitter*. [online]. 10. 7. 2018 (<https://twitter.com/Twiplomacy/status/1016608229294473216/photo/1>, 22. 3. 2022).

Twitonomy (nedat./a). @royalfamily *The Royal Family* (<https://www.twitonomy.com/profile.php?sn=royalfamily>, 23. 3. 2022).

Twitonomy (nedat./b). @clarencehouse *The Prince of Wales and The Duchess of Cornwall* (<https://www.twitonomy.com/profile.php?sn=clarencehouse>, 23. 3. 2022).

Twitonomy (nedat./c). @kensingtonroyal *The Duke and The Duchess of Cambridge* (<https://www.twitonomy.com/profile.php?sn=kensingtonroyal>, 23. 3. 2022).

UK Parliament (nedat./a). *Parliament and Crown* (<https://www.parliament.uk/about/how/role/relations-with-other-institutions/parliament-crown/>, 21. 3. 2022).

UK Parliament (nedat./b). *State Opening of Parliament* (<https://www.parliament.uk/about/how/occasions/stateopening/>, 21. 3. 2022).

The Duke and The Duchess of Sussex (sussexroyal) (2020). „After many months of reflection and internal discussions, we have chosen to make a transition this year in starting to carve out a progressive new role within this institution.“ *Instagram*. [online]. 8. 1. 2020 (https://www.instagram.com/p/B7EaGS_Jpb9/, 27. 3. 2022).

Weller, Katrin – Bruns, Axel – Burgess, Jean – Mahrt, Merja – Puschmann, Cornelius eds. (2014). *Twitter and Society* (New York: Peter Lang).

Westminster Abbey (nedat.). *Celebrating the Commonwealth* (<https://www.westminster-abbey.org/about-the-abbey/history/celebrating-the-commonwealth>, 21. 3. 2022).

Williams, Christine B. – Gulati, Girish (2008). What is a Social Network Worth? Facebook and Vote Share in the 2008 Presidential Primaries. *American Political Science Association*. 28.—31. 10. 2008 (<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.471.7745&rep=rep1&type=pdf>, 16. 3. 2022).

Yakovenko, Alexander (2012). Russian digital diplomacy: clicking through. *Russia Beyond*. 7. 7. 2012 (https://www.rbth.com/articles/2012/09/06/russian_digital_diplomacy_clicking_through_18005.html, 5. 3. 2022).

Resumé

At the turn of the new millennium, the digitalization has been rapidly increasing and new media gradually gained strength until they have become a wide-spread phenomenon. Over the last two decades, it is possible to observe a new trend of the Internet – functional and effective communication through social networks. It is currently used not only by ordinary users but even by an ever-growing number of actors in the international system. By this usage, they want to get closer to their followers and the whole online sphere, so they can present their activities and attitudes to them via social communication platforms.

The topic of this thesis is Twitter as a tool of public diplomacy in the modern international relations, specifically titled the twitter diplomacy. Due to the development of modern technologies and natural social development, part of classical public diplomacy has reshaped to its digital form. Therefore, it is now called e-diplomacy or digital diplomacy. Twitter only has different characteristics of usage and visual scheme than other social networking sites, which is also the reason it serves as the most used online social platform by international actors. In 280 characters, each user – even a political actor of modern international relations – can publicly share their values, opinions and attitudes on individual internationally discussed topics. This is called a top-down transfer of shared information. Due to its specific, Twitter has become a worldwide microblogging sensation. It offers its active users the opportunity to communicate, interact and disseminate information throughout the twittersphere in a very short period of time.

The British royal family also set out on the path of twitter diplomacy. Its account @RoyalFamily was very active during the two-year research period which copies the two years of covid-19 pandemics in Great Britain. Producing an average of four tweets a day, the British royal family can be therefore described as an active Twitter user who uses twitter diplomacy for regular top-down communication with the entire twitter environment. The @RoyalFamily account is one of the 50 most followed, shared and interactive world leaders’

Twitter accounts. Unlike many other heads of states, Queen Elizabeth II. and other British royals strictly adhere to the principles of their apolitical behaviour on this social media platform.

This thesis consists of two main blocks of topics dealt by the British royal family on its Twitter account – oriented on foreign policy and social issues. Within the foreign policy block of this work, it turns out that the @RoyalFamily account is oriented on three topics – the Commonwealth, Europe and the world. The British royal family provides international public an internal look into its relationship with Commonwealth nations and other important foreign subjects of discussion. On the other hand, it is focused on international social issues as well, the covid-19 pandemics and environmentalism in particular. The royals in the United Kingdom give the twittersphere community a unique formal support during the international challenges. Therefore, it could be perceived as an actor who explicitly proves its position in the modern international relations who was able to quickly and effectively adapt itself to a current phenomenon of twitter diplomacy.